

Utorak, 25. oktobar 2005.

Svedok Miloš Đošan

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.00 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs (Nice), možete da nastaviti sa vašim ispitivanjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson (Robinson).

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam obećao da pribavim od gospodina Tomanovića ratni dnevnik, ako se sećate, o tome smo razgovarali poslednjeg dana i ja ovde sada imam sve ono što je imao gospodin Tomanović. Jedan primerak za sebe i dva primerka mogu da dam gospodinu Najsu...

SUDIJA ROBINSON: Molim sudskog poslužitelja da uzme te dokumente.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Želim da naglasim da ovo nije kompletan dnevnik i da je gospodin Tomanović podneo formalni zahtev da se dostavi kompletan dnevnik. Međutim i u ovom nekompletnom postoje kritični datumi za koje se interesovao gospodin Najs, znači postoji 27. april i tu se pominje ova antiteroristička akcija. Dakle, to za šta je on bio zainteresovan, to postoji u ovome što ja već imam. A za kompletan je podnet zahtev, dakle.

SUDIJA ROBINSON: Molim da se to preda Tužilaštvu.

TUŽILAC NAJS: Prošle nedelje nakon što smo završili sednicu dobili smo informaciju o tome kako je došlo do toga da se dokument nalaze u pomalo zbunjućem formatu i ja nemam nikavog razloga da sumnjam u tačnost onoga što je jedan od saradnika optuženog rekao gospođi Diklić (Diklich),

a to je sledeće: originalni materijal dakle izvod iz dnevnika je delimično transkribovan za optuženog i to zbog loše čitljivosti i zato su neki pasusi prekucani na ćirilici zato optuženi, baš kao i svi mi, ima poteškoća sa čitanjem drugih rukopisa. Prema tome, tu nema ničeg zlokobnog, sve je objašnjeno. Prema tome, zatim je taj original preveden i zato smo mi dobili na engleskom i neke stvari koje nisu prekucane jer je prevedeno sve. E sad, ja ću pogledati ovo što je optuženi rekao za 27. i 28. i, ustvari, morao bih da kažem još jednu stvar. Od saradnika optuženog preko gospođe Diklić dobio sam informaciju da prevodilačka služba odbija da prevodi dokumente u nekim kategorijama. Čini mi se da je to možda primer takvog dokumenta. Dakle, rukom pisane dokumente i nema nikavog razloga da sumnjamo u objašnjenje koje je dao optuženi u vezi s tim. Prema, tome moram da kažem da se ništa od onoga što sam ja prošle nedelje u vezi s tim rekao ne može uzeti protiv njega. A sada ću vam reći šta ovde mogu da vidim. Naravno, da smo to ranije dobili... Dobro, juče je istina bio neradni dan, ali ovi dokumenti su potencijalno veoma važni. Ono što smo mi tada dobili u tabulatoru 6 je počelo sa 24. martom, to izgleda isto, to sada ništa nije dodato. Ja sam se pitao u jednom trenutku da li da ja tražim kratko odlaganje kad dobijem ovaj materijal da ne bih sada trošio vreme koje je i ovako i onako ograničeno na ove stvari, ali pretpostavljam da bi onda to odlaganje potrošilo još više vremena nego da ja sada to pregledam ovako. Dakle, prva strane na originalu koji smo dobili. Prva strana je tu, tu ništa nije dodato. Zatim imamo rukom pisane strane različitog formata za 1., 2., 3. april. Verovatno se sećate da smo na engleskom imali od 4. aprila na dalje, pa mi se čini da su onda znači 2. i 3. april novi. Pogledaću to za koji trenutak ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, smatramo da biste to trebali da uradite na pauzi.

TUŽILAC NAJS: Skoro sam završio.

SUDIJA ROBINSON: Mislio sam da to uradite na našoj pauzi, a ne da uzmete posebnu pauzu.

TUŽILAC NAJS: Ja sam mislio da završim sa ispitivanjem do prve jutarnje pauze i ne bih želeo da prekoračim vreme koje mi je na raspolaganju. Evo, imamo tu još neke strane, od 25. aprila do 28. aprila. Format je opet malo

različit. Zamoliću sada da ovo pregledaju pripadnici mog tima i ja ću se onda vratiti na to ili pre pauze ili, ako baš bude potrebno kratko posle pauze. Dakle, sada smo dobili neke dodatne materijale od optuženog na način na koji nam je on to opisao.

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, nisam shvatio onaj deo kad ste rekli da prevodilačka služba odbija da prevodi rukom pisane dokumente.

TUŽILAC NAJS: Da, ja to ne mogu da vam objasnim, ali to je zvanična politika naše prevodilačke službe. Ne mogu čak ni da ih kritikujem, ali mislim da se radi o tome da ukoliko se prevodilačkoj službi da jedan opširniji rukom pisani dokument za prevođenje koga treba da potroše toliko svojih resursa oni odlučuju da ne prevode ceo dokument nego samo relevantne delove. Iako zapravo ne znam, ja ipak samo nagađam. Zato što prvo transkribovanje rukopisa, a zatim prevođenje toga troši toliko resursa da oni jednostavno moraju da odrede koji su njihovi prioriteti i donesu odluke u vezi sa tim, ali čini mi se da je to zvanična politika koja je na snazi već neko vreme.

SUDIJA ROBINSON: A ako su ti dokumenti pisani rukopisom poput moga onda sasvim shvatam njihove poteškoće.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, gospodine Đošan, pre nego napustimo pitanje ovog ratnog dnevnika koga smo se već dotakli, recite nam da li su prema vašem shvatanju, stvari u Komisiji za saradnju Vojske Jugoslavije funkcionisale na takav način da su oni odlučivali koji će dokumenti biti predati bilo vama direktno, bilo saradnicima optuženog?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja nisam ulazio u metod rada komisije. Kao što sam rekao pre nekoliko dana, komisija je mene pozvala i pokazala mi napisani tekst u spomenutoj knjizi i zahtevala je od mene da na određene događaje dam svoju izjavu i to je bilo za mene dovoljno. U metode rada te komisije ja niti sam mogao niti sam imao potrebe ulaziti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da rekapituliramo. Događaj koji ste vi opisali u vašoj izjavi koju ste dali komisiji Vojske Jugoslavije su događaji o kojima postoje dokumenti koji su nastali u predmetno vreme, a koji se sada nalaze u arhivama. Da li je to tačno?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pretpostavljam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi zatražili i ako jeste zatražili, da li vam je bilo dozvoljeno da vidite bilo koji od tih dokumenata pre nego što ste napisali izjavu koju ste dali Komisiji Vojske Jugoslavije?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jeste li sigurni u to?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Naravno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi prihvatate tvrdnju da su dokumenti nastali u predmetno vreme najvredniji dokumenti za ljude poput ovih sudija koji se bave događajima od pre više godina?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Moje je ubeđenje je da su najvredniji dokumenti oni koji su nastali u vreme kad su se događaji dešavali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, iz predmetnog vremena, da.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Kako vi to zovete predmetno vreme, ja to kažem iz konkretnog vremena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je vama Komisija Vojske Jugoslavije dala bilo kakav razlog zbog koga oni deluju kao filter kroz koji prolaze, odnosno, ne prolaze dokumenti koje traži Tužilaštvo ovoga Suda, da li vam je dat neki razlog za to, zašto oni filtriraju?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Prvo, ne filtriraju koliko sam ja video, ali nisu mi dali nikakav razlog da ja, da uopšte o tome razmišljam. Nikakav povod mi nisu dali da bih ja o tome doneo takav zaključak. Oni su mene pozvali, rekli, "Generale, pogledajte šta piše ovde. Molimo vas, napišite izjavu u verzi tih konkretnih događaja".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, pa da pogledamo onda vaš tabulator broj 7. Pre nego što pogledamo, dve stvari me ovde zanimaju. Vi ste nam jutros rekli da su vas oni pozvali i pokazali vam tekst napisan u knjizi "Kako viđeno, tako rečeno" (As Seen, As Told). Podsetite nas, jeste li vi sami pročitali tu knjigu ili niste?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pročitao sam delove koji se odnose na konkretne događaje za koje su oni mene pitali. Ostale, kompletnu knjigu nisam pročitao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jeste li imali neke nedoumice u vezi s tim čiji je to rad, čija je to knjiga? Da li ste mislili da je to knjiga OEBS-a (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe) ili je to knjiga koju je napisala sama Nataša Kandić?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja i danas imam razloga da sumnjam u tu knjigu jer ne znam ko su autori te knjige, ko je taj ko je video, pa rekao. Jedno je izdati knjigu, jedno napisati, a jedno je videti, pa onda reći. Naslov "Kako viđeno, tako rečeno", dovodi u sumnju, odnosno, zahteva i traži da vidimo ko je to što je video pa onda rekao. Ko je izdao možda je čak i najmanje važno. Ja bih lično voleo da mi date ime jednog od tih autora. Onoga ko je video, pa napisao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Đošan, nemojte se brinuti, mi smo ovde u ovoj sudnici čuli iskaz osobe koja je sastavila tu knjigu i koja je detaljno opisala metodologiju sastavljanja knjige.

SUDIJA BONOMI: Ali mislim da to nije ono što je svedok želeo da kaže. Ono što je svedok želeo da kaže je to da su pravi autori knjige ljudi koji su dali informacije onima koji su knjigu sastavili.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, razumem i upravo ću se sada tome okrenuti. Da pogledamo zadnji paragraf vaše izjave u kome vi kažete u engleskom prevodu sledeće: "Informaciju da su snage SRJ učestvovala u navodnom razaranju tih delova grada pročitao sam u knjizi Fonda za humanitarno pravo "Kosovo, kako viđeno, tako rečeno". Možete li nam, molim vas, reći na koju stranicu, na koji paragraf u knjizi "Kako viđeno, tako rečeno" mislite kad to govorite?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pa, ponovo kažem, ja tu knjigu nemam sad pred sobom i ne sećam se tašno svakog citata iz te knjige. Ali hteo bih da čujem ko je taj koji je video, koje taj ko je...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zaustavite se, molim vas. Nemojte se ponavljati. Nemojte se ponavljati. Vi ste ovde da svedočite o događajima. Vi ste u ovoj izjavi napisali da ste nešto pročitali i da to što ste pročitali, vi osporavate. Vi, kao jedan inteligentan čovek, sigurno znate da ako želite nešto da osporavate onda moramo da znao šta to osporavate. Ja se sada nadovezujem na ispitivanje sudije Bonomija (Bonomy). Ako vi možete da mi kažete stranu i paragraf onoga šta ste vi pročitali i osporavate, onda ja vama mogu da

pokažem koje su fusnote u tom paragrafu jer cela ta knjiga ima fusnote u kojima se spominju svi svedoci i onda možemo tačno da shvatimo od kojih svedoka dolaze te informacije. Možda nećemo znati tačno i gde je nego sami pseudonim. Recite, da li uopšteno znate da ova knjiga sadrži detaljne fusnote u kojima se tačno navodi od kojih ljudi dolaze informacije?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam ovde pisao o konkretnom događaju, a nisam odgovarao na fusnote iz navedene knjige.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da slušate moje pitanje. Vi ste ovde izneli optužbu da se ne zna odakle dolaze informacije sadržane u ovoj knjizi. Ovde je vaša izjava i vi očekujete da se ovaj Sud osloni na tu izjavu kao verodostojan dokaz. Ja od vas sada tražim da mi kažete tačno na koji pasus iz te knjige se odnosi ta vaša izjava i onda ću vam ja reći koji su autori i onda vi sa njima možete da se sporiti. Možete li da mi kažete tačan pasus knjige? Jer ako ne možete, mi onda uopšte ne možemo da se pozabavimo ovom vašom tvrdnjom, ne možemo uopšte da je uzmemo u razmatranje.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja ponovo vama kažem, ja sam pisao izjavu o događaju koji se odnosi na dan 24. mart 1999. godine po sećanju i po saznanjima mojim i mojih potčinjenih starešina. Ja da sam znao da ćete vi meni tražiti da ja odgovaram na svaku crticu i fusnotu, onda bih ja tako i odgovarao. Od mene se tražilo da ja dam svoj opis događaja, svoja saznanja...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kroz to smo već prošli. Vi ne odgovarate na moje pitanje. Kad ste već pomenuli fusnote, usredsredite se na ovaj deo mog pitanja. Kad ste vi rekli ono što ste rekli u vašoj izjavi o knjizi "Kako viđeno, tako rečeno" i kad ste rekli ovome Sudu vaše primedbe o autorstvu ove knjige, da li ste tada znali ili niste znali da ova knjiga u svojim fusnotama tačno identifikuje sve izvore informacija. Jer način na koji ste napisali vašu izjavu izgleda da ne otkriva da ste vi to znali.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pokušavam da vam ponovo kažem, nisam uopšte ja komentarisao tu i replicirao onome koje pisao te fusnote. Ja sam ovde Komisiji dao svoju izjavu i potpisao je i iza nje stojim i mislim da je to dovoljno za ovo. A voleo bih dobro čujem tu fusnotu, na primer. Ko je autor te fusnote.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Đošan, sećate se da sam vas pitao da nam kažete na kojoj strani, u kojem paragrafu ste pročitali to što ste

pročitali u knjizi i vi to ne možete da uradite. A ja vam kažem da ono šta se zapravo dogodilo najverovatnije je to da je Komisija Vojske Jugoslavije uopšteno prepričala šta se prema njihovim tvrdnjama nalazi u toj knjizi i od vas zatražila da napišete izjavu o tome. I zato je i Vuković dao onu besmisleni izjavu da nije mogao dalje da čita knjigu zato što mu se gadi Nataša Kandić i nije mogao više da čita dalje. I recite nam da li je to tako zbog toga, da li je zbog toga došlo da vi mislite da je to knjiga Nataše Kandić?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Prvo, niste u pravu. Niste u pravu, nije komisija prepričavala nama ništa. Ja sam tu knjigu imao kod mene dva dana kući i prelistavao je. Prelistavao onaj deo koji se odnosi na Đakovicu (Gjakove). Nije mi padalo na pamet da polemishem s nekim ko u fusnoti stoji pod imenom ili prezimenom ili pseudonimom. Ja sam opisao ono kako sam video i imam saznanja. A to šta je gospodin Vuković napisao, njegovo je pravo da mu se neko sviđa ili ne sviđa, da ne idem dalje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, vratimo se sada na prvu stranu vaše izjave da vidimo šta ste do sada rekli. Negde pri polovini prve strane vidimo da u jednom paragrafu stoji sledeće: "Noć u kojoj je počela agresija NATO". Molim da se to stavi na grafoskop. "Noć u kojoj je počela agresija NATO zatekla me je na brdu Čabrat iznad Đakovice u čijem podnožju se nalazio Operativni centar brigade. Pozadinski bataljon nalazio se u gradu Đakovica raspoređen po delovima i organizacionim jedinicama. Komandni divizion bio je smešten na kraju grada ispod Čabrata u dvorištu kuće porodice Marsenića. Na brdu smo imali ranije urađene zaklone za ljudstvo i oruđe sa kojima smo raspolagali ali smo naše radare P15 koje smo sa te lokacije koristili za osmatranje vazdušnog prostora pomerili na druge lokacije. Očekivali smo da će u prvim trenucima NATO agresije baš navedeni rejon predavljati metu NATO avijacije. Prva dejstva krstarećih raketa izvršena su na kasarnu "Devet Jugovića" gde se sve vreme nalazilo izdvojeno Komandno mesto Prištinskog korpusa". Recite mi, sve ste to napisali po sećanju? Ili ste imali i neke dokumente kojima ste se služili?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Napisao sam po sećanju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I vi ste kao general ili penzionisani general mislili da je 2002. godine to zadovoljavajući način da se piše o događajima od pre tri i po godine, sve po sećanju.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Takvi događaji se dugo i dugo pamte. Početak agresije, početak rata i kraj rata se uvek dugo pamte.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Naravno, tu nisu navedena nikakva vremena i nikakva konkretna imena, nema ni jednog imena, pa da pogledao onda tabulator 10. U tabulatoru 10 je još jedna vaša izjava, ovaj puta sačinjena 27. decembra 2002. godine. Ovo je izjava o aktivnostima 1. aprila 1999. godine. Ako pogledamo paragraf koji sledi nakon rasporeda trupa, mislim da čak možemo i ovaj prethodni paragraf da pogledamo. Da li se vi sećate da je prvi pešadijski, da je prvi odred PVO bio u rejonu Kijeva (Kijeve), drugi u rejonu Klokota (Kllokot), Gnjilane (Gjilan), treći u rejonu Beca (Bec), Đakovica i četvrti u rejonu Gračanica (Gracanice), Priština (Prishtine), da li se sećate toga?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Oni su bili tamo od 9. Ovaj deo moje izjave je preambula. Oni su tamo bili od 9. aprila. Znači, tad su još uvek bili u rejonu Đakovica. Videli ste u svim mojim izjavama ovaj prvi deo počinje sa preambulom. I to je napisano, znači, kao uvod u dužnost koju sam obavljao, od kada sam je obavljao, do kada i kako su bile raspoređene jedinice. Prema tome, 1. aprila moje jedinice nisu bile ni u Gnjilanu, ni u Becu, ni u Kijevu, ni u Gračanici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajmo sada sledeći paragraf. "Osim navedenih jedinica u širem rejonu Beca u naselju Rezine nalazila se raketna baterija raketnog sistema KUB-M iz sastava 311 SPPVO iz Prištine. Oko 22.30 31. marta 1999. godine, dva aviona NATO dolaze iz pravca Prištine". To je približno tri i po godine kasnije, otkuda ovo tačno vreme?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To tačno vreme zato što sam ja u tom trenutku bio tu i sećam se svakog događaja koji je bio. Ja sam učestvovao i ja sam spašavao te vojnike. Kako ne bih se sećao tako, tako važnog događaja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Niste čak želeli da proverite. Niste mislili kao osoba koja je dala iskaz na Sudu da je to bilo možda u 10.00 ili možda nije bilo u 10.30. Vi ste se jednostavno oslonili na svoje sećanje. Iako dokumenti ovo mogu dokazati, dokumenti koje Tužilaštvo ima i koje se nalazi u našoj arhivi, vi uopšte niste želeli da se oslonite na arhivu.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nije bilo nikave potrebe za to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tako dakle. I niste to ni želeli, vi kao vojnika da proverite dokumentaciju?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Za takav događaj kad su poginuli moji vojnici, namam potrebe da idem u arhivu da bih znao kako, kada i gde

su poginuli kad sam ja bio tada tu i bilo je još toliko ljudi koji su sa mnom razgovarali. Bio je i Vukašinović, koji, ima isto tako njegova izjava ovde.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislite razgovarali u komisiji o svom sećanju umesto da pogledaju dokumentaciju? Zar niko nije želeo da pogleda dokumentaciju? Zar niko nije podigao ruku na sastanku Komisije i rekao, molim vas možemo li da pogledamo naša dokumenta, zar niko to nije uradio?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja za ostale ne znam. Pitajte me samo za mene.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da li je bio sastanak ljudi u komisiji kada vam je komisija rekla šta treba da radite kada budete pripremali materijal koji ovaj Sud treba da smatra pouzdanim ili su se vama bavili pojedinačno ili je sa vama obavljen jedan opšti razgovor. Recite nam kako je to bilo?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Mene su pozvali i rekli: "Generale, pogledajte šta piše u ovoj knjizi. Izvolite, napišite nam izjavu o tome događaju". Nisu oni na mene uticali ni kako da pišem, ni šta da pišem, nego su rekli donesite izjavu ovde. Znao da iza nje stojite i moralno i materijalno i krivično. Šta treba više da mi kaže komisija? Nisu trebali vlada oni da mi pišu da mi govore šta ja da napišem. Jer sve ovo što ovde stoji ja iza toga stojim. Uostalom, ne bih potpisao takvu izjavu.

SUDIJA ROBINSON: Da li ste vi tad i tamo napisali izjavu ili ste ipak uzeli neko vreme da razmislite o tome?

SVEDOK ĐOŠAN: Ja sam to pisao u mojoj kancelariji, ja tada još nisam bio u penziji. Uostalom još sam bio u periodu, to se zove raspolaganje, još sam tri meseca imao pravo da dolazim na posao, još sam imao svoju kancelariju i ovo sam ja i kucao ovu moju izjavu na računaru. A pre toga sam pozvao strešinu, a to je pukovnik Vukašinović, iz čije jedinice su navedeni vojnici bili, ali ja sam bio tamo, ja sam bio na tom mestu kad se to dogodilo. Ja sam vadio vojnike iz vatre i potpukovnik Ilić Drago.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Đošan, rekli ste da je Komisija od vas tražila da pišete o ovom događaju. Možete li da nam kažete kojim jezikom je opisan ovaj zahtev od komisije?

SVEDOK ĐOŠAN: Nije mi jasno na šta mislite, kojim jezikom. Mislite stilski ili jezički, na kom jeziku?

SUDIJA BONOMI: Ne, želeo bih da znam koje su reči korišćene, šta su tražili od vas da napišete u ovom konkretnom izveštaju. Kažete da je od vas traženo da pišete o ovom događaju. Dakle, kako su oni to formulisali u svom zahtevu kada su tražili da napišete izveštaj o ovom konkretnom događaju?

SVEDOK ĐOŠAN: Pročitali su mi deo knjige koji se odnosi na navodne događaje u Čerimu (Qerim). Ja znam gde se Čerim nalazi. Nalazi se neposredno pored mesta o kome i sad govorim gde su stradali moji vojnici, to je Ljugbunar (Lugbunar) i ja sam tada napisao događaje koje sam znao, a napisao sam ono što znam, a to je da se toga događaja dobro sećam kad su poginuli moji vojnici i da sam bio u neposrednoj blizini i napisao sam da baveći se time nemam nikakva saznanja o...

SUDIJA BONOMI: Shvatam. Vi ste odgovorili na moje pitanje. Mogu li da vam sada postavim sledeće pitanje. Da li je to bilo pre ili posle, dakle, nakon što ste vi pročitali one delove knjige za koje kažete da ste ih pročitali?

SVEDOK ĐOŠAN: Nisam vas razumeo, molim vas. Da li sam pisao ovu izjavu pre ili posle? Posle mog čitanja izjave koja se odnosi...

SUDIJA BONOMI: Ne, moje prvo pitanje je bilo u vezi sa formulacijom, rečima koje je upotrebila komisija. Vi ste rekli da su vam oni pročitali deo knjige. Ono što ja želim da saznam je da li se to čitanje desilo pre ili pošto što ste vi sami pročitali deo knjige za koji ste nam rekli da ste ga pročitali.

SVEDOK ĐOŠAN: Oni su mene, prvo su oni mene pozvali, ja za tu knjigu nisam ni znao. Mene su pozvali u komisiju i rekli, generale pogledajte, izašla je knjiga, između ostalog u Đakovici se spominje to, to, to, izvolite molim vas, napišite vaša saznanja o navodnim događajima. I ja sam onda pisao jedno po jedno, prema tome...

SUDIJA BONOMI: Moje pitanje je jednostavno. Rekli ste da ste imali u jednom trenutku tu knjigu dva dana u svojoj kući, a moje je pitanje je bilo da li ste vi imali tu knjigu u kući, čitali je pre ili nakon što je od vas zatraženo da napišete taj izveštaj.

SVEDOK ĐOŠAN: Nakon što je od mene zatraženo, nakon, oni su me pozvali...

SUDIJA BONOMI: Hvala lepo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Samo trenutak. Pogledajte, molim vas, tabulator 29...

SUDIJA BONOMI: Ako vi nećete dalje na tome da insistirate, ja želim da završim tu temu i da je kompletiram. Moje završno pitanje u vezi sa tim, generale, je sledeće: da li ste vi napisali svoj izveštaj pre ili nakon što ste pročitali knjigu?

SVEDOK ĐOŠAN: Nakon što sam pročitao knjigu. Pročitao deo o kome sam pisao.

SUDIJA BONOMI: Hvala, hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da pogledate tabulator 29. Da li je i dalje vaš stav da vi niste imali nikakva dokumenta koja ste konsultovali kada je od vas traženo da napišete svoje izveštaje, da vam je pokazana knjiga, da ste vi napisali svoje izveštaje? Na ovom dokumentu u tabulator 29, molim da se engleska verzija stavi na grafoskop, u preambuli vi kažete sledeće: "U okviru akcije snaga Vojske Jugoslavije i MUP-a za neutralisanje dejstava šiptarsko terorističkih snaga u rejonu Trava jedinica je učestvovala u blokadi na liniji levo, TT42, desno TT478 sa ciljem da spreči izvlačenje šiptarsko-terorističkih snaga na pravcu Racaj (Rracaj)-Skivjane (Skivjan). Selo Skivjan". Da li je to bilo na osnovu vašeg sećanja?

SVEDOK ĐOŠAN: To je bilo na osnovu sećanja komandanta bataljona koji je komandovao tom mojom jedinicom, pukovnika, potpukovnika Odaka.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je zbog toga vaša izjava toliko slična njegovoj izjavi? Vidimo to u tabulatoru 30.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja mislim da o jednom događaju, ako govore istinu, svi ljudi govore jednako ili veoma slično.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne? Vi, dakle, niste nabavili originalne materijale, niste nam rekli da je bilo ko drugi tražio da mu se dostave originalni materijali, ali da li je gospodin Odak tražio da mu se dostave originalni materijali kada vam je dao ove podatke o kotama?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Potpukovnik Odak je uzeo kartu Meje (Meja). Obzirom da je pešadinac, znao je raspored i sa karte je pročitao gde je bio. A ja sam napisao da sam ih i ja obišao u toku dana i da sam se zatekao na tom mestu i video sam da je to...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U vašem prisustvu?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam, kad su oni bili na položajima, ja sam ih obišao u toku dana kao svaku svoju jedinicu sam obilazio, bio sam na licu mesta sat vremena...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zastanite za trenutak. Nas u ovom trenutku ne interesuju detalji. Možda ćemo kasnije da se vratimo na njih, ali želim da stvari budu jasne. Vi sada kažete da ste vi sedeli tamo i pripremali izjavu dok je tamo bio Odak ili je on pripremio svoju izjavu verujući da karta koje se prikazuje u izjavi je to što se tačno odnosi na ono što je u tom trenutku bilo i na one koordinate na koje se vi pozivate i kažete sada da ih znate?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam svoju izjavu pisao na osnovu pretodno njegove izjave. Kao što je meni Komisija dala zadatak da napišem, tako sam ja njemu naredio kao starešini koji je neposredno komandovao i bio na licu mesta da o tome napiše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Bojim se da je ovde zabuna, možda zato što je to rečeno u istoj rečenici, ali svedok je rekao ili je možda prevod neprecizan dovoljno, svedok je rekao da je obišao tu jedinicu na terenu. Ne da je išao da obilazi Odaka kad piše izjavu nego da obilazi jedinicu na terenu. To znači u ono vreme kada je jedinica bila na terenu za vreme te akcije. To je smisao onoga što je svedok rekao srpskim jezikom.

SUDIJA ROBINSON: Je li to tako?

SVEDOK ĐOŠAN: Tako je.

SUDIJA ROBINSON: U redu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A kako vam je to pomoglo u vezi sa koordinatama? Vi ste upravo rekli da ste vi napisali svoj izveštaj na osnovu Odakovog izveštaja.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Tako je. Odak je napisao meni izjavu, ja sam obišao, znači, ja sam bio na tom mestu, video sam na tom mestu i ja potvrđujem da je to bilo tačno onako kao što je potukovnik Odak napisao. I ja iza toga stojim da je tako bilo jer sam bio na licu mesta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pokažite mi gde u vašoj izjavi piše, "Ja potvrđujem tačnost izjave gospodina Odaka". Ili bi moglo da se kaže da je vaša izjava napravljena na osnovu vašeg sećanja, vašeg vlasitog sećanja koje je bilo pojačano neophodnim dokumentima iz tog vremena ili na bilo koji drugi način? Pokažite nam gde u vašoj izjavi piše: "Ja potvrđujem ono šta je Odak rekao". Da li ste vi ikada kao viši oficir, oficir sa višim rangom, preduzeli bilo kakve disciplinske mere protiv vaših ljudi, da ili ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Dali ste mi dva pitanja odjednom. Prvo pitanje što ste me pitali, da li sam ja morao da u izjavi komisiji napišem to. Ako sam trebao da napišem to, onda je to druga stvar. Ja sam se uverio da je Odak napisao tačnu izjavu. Na osnovu te izjave i ja sam napisao moju. Ako vi smatrate da sam ja morao dodati klauzulu da ja potvrđujem njegovu izjavu, onda to je nešto drugo sasvim. A drugi deo pitanja, naravno, da sam preduzimao mere protiv potčinjenih kad god nisu izvršili naređenje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vraćićemo se na to drugo pitanje, ali prvo još jedno pitanje. Ja sam zahvalan što ste odgovorili na to prvo pitanje na način na koji ste odgovorili, a to sada povlači ovo sledeće pitanje. Koliko je vama poznato da li je ta praksa da se prihvati nečija druga izjava samo zbog toga što mu verujete bila nešto što je bio standard za ovu Komisiju?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Gospodine Najs, vi mene ne slušate uopšte. Ja sam rekao da sam bio na licu mesta i video sam. Ako ne verujem sebi, kome bih onda verovao. Ja potpuno verujem u izjavu potpukovnika Odaka.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Đošan, molim vas, nemojte da skrećete pažnju komentarima na moja pitanja. Dajte da se vratimo na ono što ste rekli. Vi ste rekli: "Ja sam bio uveren da je Odak napisao tačnu istinitu izjavu i na osnovu toga ja sam napisao svoju". To su vaše reči. Molim vas, recite Pretresnom veću kada je od ljudi traženo da napišu izjave za komisiju, da li je ta vaša praksa da se oslanjate na nečiju drugu izjavu i onda napišete svoju vlasitu izjavu bila standardni pristup koji je važio u radu komisije, da ili ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Sa da ili ne ne mogu da vam odgovorim, ali vam mogu reći sledeće. Moja praksa je bila Odak je bio napisao izjavu meni i ja sam se lično uverio i ja nisam imao razloga da sumnjam u to. I za ostale izjave koje je napisao pukovnik Vukašinić, ja sam proverio, znam tačno kako je bilo. Ja nisam ni jednu izjavu prihvatao zdravo za gotovo. I svaka izjava...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako ste proveravali? Na šta ste se osvrnuli da bi proverili bilo čiju izjavu s obzirom da niste gledali arhive, niste gledali dokumente. Dakle, šta biste pogledali da biste proverili izjavu?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da li je vama jasno kada vam kažem da sam ja bio tu kad je tu bio i Odak. Da sam ja bio tu i obišao ga i obišao sa kraja na kraj moje jedinice i dao...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Đošan, molim vas, slušajte pitanje jer mi slušamo vaše odgovore. Vaš odgovor kao je preveden glasio je, vi ste se bavili Odakovom izjavom u koju niste imali razloga da sumnjate i onda ste rekli, možda je to bio lapsus, ali rekli ste, "isto se odnosi i na druge izjave kao što je izjava pukovnika Vukašinića. Znam, proverio sam, tačno znam". Kako ste proveravali? Ili ste se nečega sećali, onda vam u tom slučaju nije trebalo da čitate bilo koju drugu izjavu ili ste uzeli nečiju izjavu, pročitali i onda pogledali materijal iz tog vremena i proveravali i rekli, a da, on je to tačno napisao, kaže da je to bilo u 10.30 i u dokumentaciji se pokazuje da je 10.30. Dakle, na koji način ste vi to proveravali?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Svaki moj starešina kada je pisao svoju izjavu, i on se konsultovao sa svojim potčinjenim. I on se konsultovao, znači, svako ko je imao sećanja o tome. Prema tome ja nemam nikavih razloga da sumnjam u izjavu potpukovnika Odaka.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Shvatam. Dakle, postoji tu jedna piramida istoričara, zar ne? Podređeni prave izjave i te izjave na kraju dolaze do vas i vi ih jednostavno potpisujete i kažete to je tačno, a da pri tome i ne znate na osnovu čijeg to sećanja je to napravljeno. Da li je to tačno?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pa, pogledajte vašu izjavu, tabulator 29, još jednom. Pretposlednji paragraf u kom se kaže u trećem redu...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nema odgovora svedoka u transkriptu. On je rekao nije tačno, ovde piše "*no translation*", ništa više, prazan je odgovor.

TUŽILAC NAJS: Da, on je zaista to rekao, ali to nije ušlo u transkript.

SUDIJA ROBINSON: Sada to imamo u transkriptu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajte sada pretposlednji paragraf. "Blokada na navedenoj liniji je prekinuta u 16.00," a sada pogledajmo tabulator 30, Odakovu izjavu. Vidimo da se pominju koordinate, koordinate 478, ništa u vezi sa 28. Čiju još izjavu treba da pogledamo da nađemo ovo pominjanje 16.00 tog dana, molim vas?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Čiju izjavu? Da vam pravo kažem, ne znam čiju izjavu da proverimo, nekoga iz jedinice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako ste vi napisali i potpisali i želeli da ovom Pretresnom veću prezentirate kao dokaz nešto što glasi, "Blokada navedene linije je prekinuta u 16.00", šta je bio izvor vaše informacije za ovaj deo izjave?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Bio je izveštaj dežurnoga koji mi je javio da je blokada tada završena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A gde možemo da nađemo taj izveštaj?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pa, ja mislim da bih morao da tražim ko zna koliko dokumenata za to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zar ne shvatate poentu gospodine Đošan? Ako biste morali da tražite neka dokumenta danas, šta ste onda morali da radite kad ste pripremali ovu izjavu 27. decembra 2002. godine. Da li ste tražili neka dokumenta, da li ste imali na raspolaganju neka dokumenta. Šta ste uradili?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja vam ponovo kažem, pozvao sam potpukovnika Odaka, on je meni izjavio da je bio u to vreme na tome mestu, ja znam da sam ga obišao tada, znam raspored moje jedinice, video sam gde su bili i to je za mene bilo dovoljno da je to tako.

SUDIJA BONOMI: To nije odgovor na pitanje koje vam je postavljeno. Vi ne idete sebi u prilog odgovarajući na pitanja na ovakav način. Rekli ste da je izvor informacija za događaje u 16.00 bio izveštaj dežurnog, a ne pukovnika Odaka.

SVEDOK ĐOŠAN: On nije napisao to, bar nisam video da je napisao.

SUDIJA BONOMI: Pa, to je upravo ono čime se bavimo. Vama je postavljeno pitanje kako ste bili u mogućnosti da napravite takvu izjavu. Da li ste imali pristup bilo kakvoj dokumentaciji i slično.

SVEDOK ĐOŠAN: Tada ja dokumentaciju nikavu nisam imao, pozvao sam potpukovnika Odaka i on mi je napisao tu izjavu. I to mi je bilo dovoljno...

SUDIJA BONOMI: Ali problem u vezi sa tim, kao što vam je na to ukazao tužilac je da se to uopšte ne pominje u izjavi pukovnika Odaka.

TUŽILAC NAJS: Ja mislim da je u odgovoru na poslednje pitanje jasno rekao da je Odak napisao ovu izjavu za njega.

SUDIJA BONOMI: To je pitanje kojim vi možete da se bavite ako želite, ali ja samo želim da ukažem na to da pukovnik Odak to ne pominje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas, odgovorite na pitanje sudije Bonomija.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To što pukovnik Odak nije napisao to, možda je jednostavno propust u pisanju, ja sad ne mogu tačno da vam kažem zašto on nije napisao. Uostalom on je tu, pitajte ga sutra ili danas kad

dođe na red. Ja ne mogu sada da vam tvrdim zašto pukovnik Odak... Evo šta kaže potpukovnik Odak: "Oko 16.00..."

SUDIJA BONOMI: Ne, ne, ja sam dobio odgovor na svoje pitanje. Hvala. Odgovorili ste na moje pitanje. Ako zastupnik Tužilaštava ili gospodin Milošević žele dalje da insistira na tome, to je na njima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Đošan, odgovarajući na pitanje uvaženog sudije vi ste rekli: "Pozvao sam pukovnika Odaka i on je napisao izjavu za mene". Da li ste to i mislili, da je on, ustvari, napisao da je on bio taj, pukovnik Odak koji je napisao vašu izjavu, vi ste to rekli.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja kao što je komisija naredila meni tako sam i ja njemu. A sada da kažem ovaj drugi deo. Evo, pogledajte, molim vas. U izjavi Odaka, stav 2 kaže: "Oko 16.00 dobio sam zadatak da uz primenu mera borbenog osiguranja vratim jedinicu u sastav bataljona". Ja vas molim da se ovo stavi na grafoskop. Evo, znači, izjava potpukovnika Odaka kaže: "Oko 16.00 dobio sam zadatak da uz primenu mera borbenog..."

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Đošan, prevodioci mole da se to stavi na grafoskop ukoliko ćete čitati iz te izjave.

SVEDOK ĐOŠAN: Naravno da hoću. Znači, u zaglavlju je: "Potpukovnik Zlatko Odak. Dejstva jedinice dana 28. aprila 1999. godine, izjava. Komisiji za saradnju sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za Jugoslaviju, ekspertskom timu..."

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koji je to tabulator?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To je tabulator 30.1.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kod nas to nije taj tabulator.

SUDIJA KVON: To je poslednja strana prethodnog tabulatora.

TUŽILAC NAJS: Na engleskom je to poslednja strana 30.1.

SVEDOK ĐOŠAN: Mogu da počnem? "Oko 16.00 dobio sam zadatak da uz primenu mera borbenog osiguranja vratim jedinicu u sastav bataljona. U

toku čitave akcije nije bilo dejstava moje jedinice kao ni bilo kavih kontakata sa civilnim stanovništvom". Prema tome, to piše.

SUDIJA KVON: Znači za ovaj dokument nemamo prevod.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja imam prevod. Propustio sam to, to su 3 strane, ovo je treća strana. Jeste li pronašli? To je treća stranica na engleskom. Datum je 10. januar 2002. godine, a teks počinje sa "Dana 28. aprila 1999. godine". Evo, daću vam ja engleski prevod, ako vi nemate.

SUDIJA KVON: Molim da se dokument koji smo maločas videli ponovo stavi na grafoskop. Mislim da ovde imamo slični izraz u tabulatoru 30 i u tabulatoru 30.1. Da li je to ono šta smo maločas gledali?

TUŽILAC NAJS: Mislim da ste u pravu.

SUDIJA ROBINSON: Dobro, to je 30.1. Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada molim da stavimo englesku verziju ovog drugog dokumenta. Ne taj, ne taj.

ADVOKAT KEJ: Ja mislim da je to jedan neprevedeni dokumenat koji se nalazi pod tabulatorom 30, a ne 30.1.

SUDIJA KVON: Upravo sam to i ja rekao.

SUDIJA BONOMI: Ja u 30.1 imam izjavu na kojoj piše, "Oko 16.00 jedinice MUP-a završile su pretres terena, a ja sam dobio zadatak da jedinicu vratim u sektor odbrane bataljona". Nije li to to?

SUDIJA KVON: Gospodine Nort, stavite, molim vas, poslednju stranu na BHS-u iz tabulatora 30. Ja mislim da je to ono šta smo maločas gledali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ta jedna strana je, čini mi se, neprevedena, i trebalo je da bude povezana sa jednim dokumentom iz tabulatora 30, a oba dokumenta počinju sa rečima: "Dana 28. aprila 1999. godine..."

ADVOKAT KEJ: Sudija Kvon (Kwon) drži upravo ovaj dokument za koji ja mislim da je dokument koji je čitao svedok.

SUDIJA KVON: Generale, recite nam da li je ovaj dokument koji sada pokazuju, dokument koji ste maločas čitali, piše "oko 16.00"?

SVEDOK ĐOŠAN: To je. Jeste.

SUDIJA KVON: Možete li ponovo da pročitate tu rečenicu?

SVEDOK ĐOŠAN: "Oko 16.00 dobio sam zadatak da uz primenu mera borbenog osiguranja vratim jedinicu u sastav bataljona".

SUDIJA KVON: Hvala. Taj dokument nije preveden.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da, sad je uključen. Molim vas da imate u vidu da se u ovom tabulatoru 30 nalaze dve izjave potpukovnika, obe date 26. decembra. Jedna se odnosi: "Dejstva jedinice u vremenu od 27. do 28. aprila". To je duža, koja je prevedena i druga koja stoji kao treći list, ali je posebna izjava: "Dejstva jedinice dana 28. aprila 1999. godine," i to je ona koju je sad citirao. Da su bila dva tabulatora, te dve izjave, onda ne bi bilo ove zabune. To nije treći list ove izjave već posebna izjava koja se odnosi na dan 28. april 1999. godine. I nju je citirao svedok malopre.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, dakle, pronašli smo sada jednu još neprevedenu izjavu Odaka u kojoj na drugačiji način piše šta se dogodilo u 16.00 sati. I dakle recite nam da li ste vi samo ponovili ono što je rekao Odak u svojoj izjavi, u vašoj izjavi?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne piše na drugačiji način. Ovde piše da je on, na osnovu moga naređenja, povukao jedinicu sa linije blokade. U čemu je sad to razlika u odnosu na moju tvrdnju da je u 16.00 završeno to?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što se vratimo na jednu od tema na koju ste me podsetili da moramo da se vratimo, to je što o Đakovici piše u

knjizi "Kako viđeno tako rečeno", želim da dobijem vaš komentar u vezi sa sledećim. Viste Đakovicu napustili u junu 1999. godine, zar ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: 11. juna 1999. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste sigurno dobili i neke informacije o tome šta se nakon toga dana dogodilo u Đakovici i zato bih želeo, molim vas, da komentarišete sledeće tri rečenice: "OVK (UCK, Ushtria Clirimtare e Kosoves) je preuzela kontrolu nad ulicama u roku od nekoliko sati nakon povlačenja jugoslovenskih i srpskih snaga bezbednosti iz Đakovice. OVK je usmeravala i pomagala izbeglicama koje su se vraćale do svojih sela i kuća i ubrzo preuzela dužnosti regulacije saobraćaja i druge policijske dužnosti. Zajedno sa povećanim prisustvom OVK dolazi i do većeg broja navoda od žrtava i svedoka o tome da je OVK u toj opštini učestvovala u ubistvima, otmicama, zatvaranjima, izbacivanjima iz kuća, spaljivanjima kuća, zlostavljanju kao i drugi navodi o tome da snage OVK učestvovala u napadima protiv manjina i onih kosovskih Albanaca za koje se nije smatralo da su lojalni OVK". Dobro, vi ste tada već napustili područje, ali recite nam da li je taj opis onoga što je radila OVK nakon povlačenja srpskih trupa otprilike isparavan? Oni su preuzeli vlast tamo gde su mogli i u tom trenutku dolazi do navoda o povećanom broju ubistava, zatočenjima, izbacivanjima i zlostavljanjima od strane OVK. Da li se to vama čini da je to manje više ispravno? A odnosi se konkretno na Đakovicu.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To nije tačno tako.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Što znači OVK to nije radila?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne, nisam rekao to, nego nije to tačan opis događaja. Moja jedinica se prava povukla sa teritorije Kosova i Metohije jer je bila jedinica protivvazdušne odbrane. Deo moje jedinice je i dalje ostao u Đakovici. To je bio pozadinski bataljon, izdvojeno komandno mesto Prištinskog korpusa i OVK nije usmeravala saobraćaj nego su sa dolaskom KFOR-a (Kosovo Force), sa dolaskom KFOR-a su oni počeli da pojačavaju svoje prisustvo na ulicama.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, ali recite mi nešto o ovim drugim stvarima, o tome šta je OVK radila? Ubistva, otmice, zatvaranja, spaljivanje kuća, zastrašivanje. Da li vam se čini da je to otprilike tačan opis onoga šta je radila OVK? Bilo pre, bilo posle dolaska KFOR-a.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Posle doalska KFOR-a sasvim sigurno, a pre toga u onoj meri ukoliko su to mogli uraditi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam, da li vam je poznato da u ovoj knjizi, u drugom tomu ove knjige, postoje i navodi šta je OVK radila drugim ljudima? Da li vam je to bilo poznato?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: U manjoj količini.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se iko uopšte potruđi da vam da ovu knjigu kako biste stekli jedan uravnoteženi pogled na događaja na Kosovu uopšte? Da li vam je iko pokazao ovu knjigu? “Kako videno tako rečeno”, drugi tom.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ta knjiga ne može da pruži uravnoteženu sliku o položaju i situaciji na Kosovu i Metohiji. Ja sam bio načelnik komisije za primenu Vojno-tehničkog sporazuma (Military Technical Agreement) i imao sam saznanja...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li prvo da odgovorite na moje pitanje, gospodine Đošan? Nemamo neograničeno vreme. Molim vas, odgovorite na pitanje. Da li vam je iko pokazao ovu knjigu?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Tu knjigu nisam video. Mislim da je ona imala drugačije stranice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Dobro, idemo sada na knjigu za koju kažete da vam je pokazana. I kažete da ste je pročitali. Molim da se deo stavi na grafoskop. Upravo tako. To imamo na engleskom, strana 170. Ne mogu da pročitam sve jer bi predugo trajalo. Budući da nemamo verziju na srpskom ovde pri ruci, a vi takođe niste mogli da nam date tačnu referencu u vezi sa starnom ili poglavljem koje ste čitali, ja vam mogu objasniti kako je struktuirano ovo poglavlje o Đakovici. Vidite, na početku imamo jedan uopšten istorijat, nakon toga se govori o porodici Jakupi (Jakupi). Sećate li se porodice Jakupi?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja ovde vidim samo imena i brojke, toliko razumem od engleskog jezika.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, to je u redu. Ali ja vam sada samo opisujem na koji je način ta knjiga strukturisana, jer vi kažete da ste čitali istu knjigu, znači, mora da je imala istu strukturu samo što ste vi čitali verziju na

srpskom. Dakle, prvo jedan istorijski uvod, nakon toga jedan podnaslov o porodici Jakupi, nakon toga, na sledećoj strani, molim da sada pogledamo celu stranu. Da, molim da zumirate prema spolja. Dakle, nakon toga pasus o gradu Đakovica, pa zatim događaj pre 20. marta, zatim na sledećoj strani vidimo da se govori o događajima posle 20. marta 1999. godine, negde pri dnu strane i onda na desnoj strani, zanima nas kolona koja se nalazi sada na desnoj strani ekrana i tu se kaže sledeće: "Početak vazdušnih udara NATO pakta protiv Savezne Republike Jugoslavije 24. marta, odamah je doveo do intenziviranja nasilja i uništenja u centru Đakovice. Tokom toga spaljene su mnoge kuće, opljačkane prodavnice, a građani, Kosovski Albanci, ubijeni". Recite nam sada ako možete da se prisetite, vaše je sećanje dovoljno dobro da ste se setili događaja od pre tri i po godine kad ste pisali izjavu, pa molim vas da se i sada potrudite i da nam kažete da li ste vi pročitali ovu rečenicu. Rečenicu u kojoj se kaže da je odmah došlo do povećanja nasilja i uništenja.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da vam kažem, prvo meni ovde ništa nije jasno, ali da poverujem vašem prevodu, moguće je da je sve to tako napisano. Moguće je da je tako napisano, ali tako nije bilo. Tako nije bilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doći ćemo na to kako je bilo za trenutak. Vi ste znači pismen čovek. Pogledajte sada, molim vas, ovaj tekst. Molim da zumiramo prema unutrašnjosti, a poslužitelj će sada staviti prst tamo gde stoji da su kosovski Albanci ubijeni. Vidite li ovde kraj prsta poslužitelja oznaku za fusnotu? Molim da sada poslužitelj zadrži svoj prst tu gde ga drži i da okrene stranu 187. 187 sa desne strane, desna strana. Ne, to onda ne može biti 187. Eto vidite, sa desne strane možemo pronaći fusnotu 23 i tu sve lepo piše. To su pod pseudonimom identifikovani 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 različitih svedoka. Da li ste vi u bilo kojem trenutku ustanovili da tvrdnje koje se iznose o tome šta se dogodilo u Đakovici u knjizi "Kako viđeno tako rečeno", da su te tvrdnje utemeljene, u ovom konkretnom slučaju, na iskazima 15 različitih svedoka?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Gospodine Najs, kako bih ja ustanovio izjave 15 svedoka pod pseudonimom kad znam svedoka kome sam bio komandant, lično ga poznajem, znam mu ime i prezime i znam da nije govorio istinu. A vi očekujete da ja 15 pseudonima...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, ne. Molim vas da slušate moje pitanje. Ja nisam to od vas tražio. Možda je to na taj način protumačeno, možda sam ja

pogrešio, ali moram sada jasno da vam kažem. Vi se ovde nalazite u sudnici. Ovde se pred sudijama izvode dokazi. I mi svi ovde želimo da ustanovimo sistem putem kojega su došli dokazi do vas. Zato mene zanima šta ste vi tačno radili prilikom pripreme vaše izjave.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, izvinjavam se što vas prekidam, no svedok je ranije rekao kad ste mu pokazali ono što piše u knjizi da to nije tako bilo. I ja bih želeo da čujem njegovu verziju toga kako je bilo.

SVEDOK ĐOŠAN: Po odlasku moje jedinice iz Đakovice, a to je bilo 11. juna 1999. godine u ranim jutarnjim časovima...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Kako je bilo odnosi se na citat iz knjige, ali svedok sada ne može da prati citat iz knjige koji nema. Citat iz knjige se odnosio na tvrdnju koju je sad u fusnoti obeležio gospodin Najs da je 24. marta, znači, prvog dana agresije, sa agresijom počelo ubijanje Albanaca i paljenje kuća u centru Đakovice. I on je maločas odgovorio da to pretpostavlja da mu je tačno prevedeno ali da to nije tako bilo. A svedok sada odgovara šta se dešavalo kad je otišao posle rata. Dakle, mora se uspostaviti veza između onog što se svedok pita. Malopre mu je citiran 24. mart, kako je počelo ubijanje Albanaca i paljenje kuća u centru Đakovice, to mu je citirano iz ove knjige i onda fusnota pokazana o 15 svedoka.

SUDIJA ROBINSON: Mene je zanimao onaj pasus koji je opisivao i završio se sa opisom ubijanja kosovskih Albanaca jer svedok je u tom trenutku rekao, "Nije to tako bilo", pa sam mislio da mu treba dati priliku da kaže kako se to, u stvari, dogodilo.

TUŽILAC NAJS: Da, svakako. Da li želite da ja to uradim?

SUDIJA ROBINSON: Mislim da bi vi to trebalo da uradite.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, da razjasnimo to, gospodine Đošan. U ovoj knjizi stoji tvrdnja da je 24. marta došlo do intenziviranja nasilja i

uništavanja i da je tokom toga došlo do toga da su mnoge kuće i poslovni prostori uništeni i spaljeni, a mnogi kosovski Albanci ubijeni. Kad sam vam ja to pročitao ja sma želeo da vi govorite o sistemu prikupljanja informacija. Međutim, vi ste odmah rekli, to se tako nije dogodilo. Predsedavajući sudija sada želi da vi objasnite taj svoj odgovor, odnosno, da nam konkretno kažete šta se dogodilo 24. marta ili neposredno nakon toga. Šta se, ustvari, dogodilo onda kada u ovoj knjizi piše da su se događala ubistva i pljačke?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam govorio o 24. martu i rekao sam da su prve bombe i da je prvu noć pala bomba na Đakovicu, da je isto tako pala i na našu kasarnu koja se nalazila u Đakovici, da sam ja tada bio na Čabratu, da sam ubrzo nakon toga video plamen u Katoličkoj ulici i da sam nakon toga, u narednim danima, bio svedok svakodnevnog dejstva NATO avijacije i po gradu Đakovici i okolini. U takvim okolnostima bilo je svega, a trenutno se pojavila dejstva šiptarskih terorista sa prvim NATO bombama. Onog trenutka kada je počela NATO agresija, u isto vreme svi oni šiptarski teroristi za koje sam ja govorio da ih je bilo skrivenih i po kućama i da nisu mogli ili smeli izlaziti, odjednom su se aktivirali i počela je istog trenutka pucnjava po gradu. Ja sam to opisao u mojoj knjizi, ali nije ni bitno to, važno je da je tako stvarno bilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, prema vašem iskazu svaka reč u ovoj rečenici, molim da stavimo nazad stranu 173, svaka reč u ovoj rečenici je lažna, nije bilo nikakve pljačke, nije bilo nikakvih ubistava, nije bilo nikakvih spaljivanja, ništa?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nije tačno. Bilo je spaljivanja, ja sam rekao da sam video sa Čabrata kako gori Katolička ulica. Kad gori ulica onda ima spaljivanja. Ne kažem da nije bilo ni pljačke. Posle dejstva bombe počinju da pucaju stakla na izlozima i normalno je, i pojava je, i često ima i pljačke. Ja to nisam rekao da nije bilo pljačke i da nije bilo gorenja, jeste bilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sledeću rečenicu, molim. Odnosno, prikraju paragrafa, pročitacu sporo. Molim vas da me slušate. "Tokom te noći, policajci i pripadnici paravojnih formacija zapalili su deo Stare pijace. Neki od pripadnika paravojnih formacija nosili su kamuflažne uniforme sa licem tigra na svojim oznakama. Lokalni stanovnici takođe su identifikovali lokalne Srbe i Cigane," u zagradi piše Mađupe "i rekli da su oni u tome učestvovali i pucali direktno na kuće Kosovskih Albanaca. U gradu su viđeni tenkovi, kamioni i teška artiljerija". Znači, ovde se iznose vrlo specifični navodi o

tome ko je opažen da radi te stvari, policija i paravojne formacije. Jedino što se ovde kaže u vezi sa vojskom je to da su u gradu viđeni tenkovi. Nije li to zapravo tačan opis?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Uopšte nije tačan, a vrlo je specifičan. Za to specifičan ste vrlo u pravu. Prvo, ja sam rekao da nije bilo nikavih paravojnih formacija. Drugo, kakvi tenkovi u gradu i kakvi tenkovi kad su počela vazдушna dejstva. Pa, nijedan tenk ne bi opstao ni pet minuta ako iznad sebe ima toliko neprijateljskih aviona. Samo bi lud komandant doveo tenkove u grad da budu. Naši tenkovi su svi bili ukopani, maskirani i iz njih nije dejstvovano. Svako dejsvo tenka značilo bi njegovo trenutno uništenje. Prema tome, ta izjava je stvarno specifična da ne kažem da je, da ne upotrebim neku drugu reč.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se sećate da smo prošle nedelje gledali izjave gospodina Peraja (Nike Peraj), kapetana Peraja. I on je vrlo jasno govorio o vašim dobrim osobinama i da ste vi na ograničen način učestvovali u tim stvarima. I ja sam vam rekao da taj njegov opis odražava činjenicu da on pošteno opisuje stvari. I sada ćemo gledati ponovo dosta dokumenata u kojima se kaže da je vojska u Đakovici imala drugačiju ulogu, drugačije postupala od policije i paravojnih formacija. I ja vam kažem da se ovde radi o jednom pravičnom i izbalansiranom opisu. E dobro, dobili smo sada i verziju na srpskom, barem jedan deo. Da vidimo gde se sledeći put spominje vojska. Molim poslužitelja da ovo da svedoku. Dakle, molim da se sada pokaže desni deo strane, malo na gore. Vidimo da ovde piše sledeće, pri kraju jednog od paragrafa stoji da su se ljudi bojali da ih ne proteraju srpske i jugoslovenske snage, da su išli kod prijatelja i rođaka u druge delove grada ili u obližnja brda tako da je na kraju bombardovanja NATO pakta u gradu ostalo otprilike pola stanovništva. A kad je reč o drugim gradovima na Kosovu, na primer Peć (Peje), posebno Peć, oni su bili potpuno ispražnjeni. Dakle, recite nam da li je tačno ovo što piše ovde, da je u Đakovici otprilike samo pola stanovništva napustilo grad?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Prvo, hoću da odgovorim na prvi deo vašeg pitanja. Nije bilo paravojnih formacija u gradu Đakovici niti na Kosovu i Metohiji. Drugo, u Đakovici...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zaustavimo se ovde. Izgleda da ću ja ipak da potrošim više vremena nego što sam mislo. Sećate se da ste prošle nedelje izneli opsežne tvrdnje i pre nego što sam ja počeo postavljati pitanja, sudije

su vam s vremena na vreme postavljali pitanje i pitali vas da li zaista to kažete, da li mislite da kažete upravo to, i ja vam sada želim da postavim istu vrstu pitanja. Da li vi kažete da nigde na Kosovu nije bilo nikakvih paravojnih formacija? Razmislite pre nego što budete odgovorili jer ukoliko kažete da ih nije bilo ja želim da testiram tu vašu tvrdnju.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja tvrdim da na Kosovu i Metohiji nije bilo paravojnih formacija na osnovu saznanja na referisanjima kod komandanta korpusa. Za Đakovicu znam još direktnije jer sam u Đakovici bio, ali mi smo imali i referisanja u komandi korpusa, imali smo informacije iz komande korpusa i nikada nigde nisam čuo ni jednu informaciju da negde postoje paravojne formacije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vratimo se onda na ovo gde piše da ljudi beže u brda i da je u Đakovici ostalo otprilike pola predratnog stanovništva, da li je to tačno ili nije?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To, koliko je bilo talno, da li pola ili više, to mi je teško utvrditi, ali kako objašnjavate pokavu da su počeli da beže istoga dana kada su se i avioni pojavili? Kao da su se prosto s njima utrivali. Kako nije bilo pre straha da beže? Što ne pobegoste 10 dana ranije ili mesec dana ranije?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To nije pitanje kojim se sada bavimo. Da pogledamo sada sledeći paragraf da vidimo koliko je ova knjiga tačna. Tamo gde piše: "Jedan čovek s kojim je razgovarano vido je kako se Vojska Jugoslavije kreće iz kasarne do crkve svetog Antuna".

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Crkva svetog Antuna je bila takoreći u kasarni. I svaki vojnik je mogao skočiti iz kasarne u crkvu. Ako znate gde je ta crkva, ona je...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je onda tačno ovo što piše? Da li je to onda otprilike tačno?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne znam, ne znam šta piše...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I konačno, molim stranu 174. Jedan primer toga da se neke stvari pripisuju paravojnim, ali ne i vojsci i nalazi se odmah pri dnu strane 174. Pri dnu, još, još, još, evo ga tu. Tu sa leve strane piše: "28. marta i u sledećim danima policija je nastavila da ide od kuće do kuće, ulicu po ulicu u Đakovici govoreći ljudima da odu. Često koristeći zvučnike

i naređujući ljudima da odu u Albaniju. Jedan izbeglica rekao je da je bilo glasina da su srpske snage vodile žene na fudbalski stadion u Đakovici i tamo ih seksualno zlostavljale. Međutim, ta tvrdnja u vreme pisanja ove knjige nije potvrđena, no nekoliko ljudi sa kojima je razgovarano rekli su da su pripadnici srpske policije i paravojnih formacija oteli neke mlade žene". Vidite, ovde kad je reč o Đakovici najviše se govori o onome što su radili policija i paravojne formacije. I ja sada želim da znam šta ste vi rekli, šta vam je to pokazano, šta vas je navelo da u vašoj izjavi negirate te stvari onako kao što ste ih negirali? Da li me shvatate?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pa, to je veoma jednostavno. Bio sam u Đakovici, bio sam komandant garnizona, paravojne formacije nisam video, nisam upoznat niti sam ikada na referisanju čuo, a kao komandant garnizona bih to morao saznati, uostalom bile su moje starešine u gradu, videli bi to, Nik Peraj bi to morao meni reći, a vi juče niste to spomenuli u izjavi Nika Peraja. On je taj koji bi mi morao to reći da je to bilo. Ne samo on, svi pa i on.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, ne znam da li želite da sada idemo na pauzu...

SUDIJA ROBINSON: Da, mislim da sada moramo ići na pauzu.

TUŽILAC NAJS: Imamo sada neke pasuse na srpskom. Dakle, sada imamo srpski prevod onoga što u ovoj knjizi piše o Đakovici. Ukoliko svedok želi da iskoristi pauzu da to pročita, mi nemamo ništa protiv toga da on te dokumente odnese sa sobom.

SUDIJA ROBINSON: Da, u redu, možete dokument uzeti sa sobom tokom pauze. Pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Naj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Đošan, ne znam da li ste iskoristili priliku da pogledate srpsku verziju knjige "Kako viđeno, tako rečeno", ako niste, nema problema. Samo mi recite da li ste bili u prilici da identifikujete bilo koji pasus knjige koju ste pročitali i na koju ste se pozivali u svojoj izjavi u tabulatoru 7 kad ste rekli: "Pročitao sam informaciju da su snage Savezne

Republike Jugoslavije navodno učestvovala u razaranju ovih delova grada". Mislili ste na Đakovicu. Da li ste bili u mogućnosti da identifikujete taj pasus u tekstu koji vam je dostavljen?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam iskoristio priliku, ovo malo pauze da proverim i uglavnom sam utvrdio isti stil, isti autori, isti način pisanja, potpuno sve isto i mogao bih naći bezbroj primera gde se govori o očitoj neistini. Ja trenutno imam ispred sebe jedan takav pasus.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro bi bilo da nam kažete koji su to pasusi. Prvo nam recite zaglavlje jer broj stranice nem neće pomoći. Recite nam koje je zaglavlje.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Piše: "Meja, uključujući prvo bombardovanje raseljenih lica od strane NATO".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je stranica 178. Možda i 179. Da li je to prvi, drugi, treći ili četvrti paragraf tog pasusa?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Znači desni pasus, drugi paragraf.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Drugačije je organizovan prevod na engleski, koji paragraf? Časni Sude, to će biti na strani 179, pri vrhu strane. Sa leve strane. Molim vas, pročitajte nam naglas pasus za koji kažete da je tačan.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Znači, govori se o Meji uključujući prvo bombardovanje konvoja raseljenih lica od strane NATO. "U izjavi jednog trinaestogodišnjeg dečaka koji je toga jutro bio iseljen iz Pacaja (Pacaj) blizu Dobroša (Dobrosh), Đakovica, opisuje se kako je kada je stigao dao Meje čuo eksploziju u kojoj je pogođen traktor. Policija je naredila grupi da uđe u veliku transportnu zgradu i garažu. Dečak kaže da su ih posle 15 munta u trajanju od oko 20 minuta bombardovali maskirno obojeni vojni avioni posle čega su on i njegova majka i još 40 osoba pobjegli iz sela prema planinama gde su sreli snage UČK koje su im savetovale da idu u pravcu Ramoca (Ramoc). UČK je tada stupila u borbu protiv policije i posle otprilike jednog sata policija je pozvala seljane da dođu da vide svoje mrtve rođake. Rekao je još da je za vreme bombardovanja kuće bilo ubijeno sedmero ljudi među kojima su bile dve dečakove sestre i dva druga člana njegove porodice. A da su on i njegova majka takođe bili ranjeni. Rekao je da su mnogi drugi bili ubijeni 'pošto je traktor bio granatiran'. (Vidi dalje poglavlje 13, Ljudski štيتovi i druga izlaganja opasnosti nenaoružanih lica za vreme bombardovanih operacija)".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I šta je po vašim rečima pogrešno u ovom pasusu i zašto?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ovde je pogrešno sve. Džejmi Šej (Jamie Shea) se ubio objašnjavajući i pravdajući zašto su piloti i kako su pogodili taj konvoj. Neko od njih dvojice laže. A pogotovu što sam ja bio na licu mesta. Ja sam došao nakon dejstva, dejstvovala su dva aviona. F-16 sa dve...

SUDIJA BONOMI: Pitanje je bilo šta je pogrešno u ovoj priči koju ste pročitali, šta je tu pogrešno? Odakle...

SVEDOK ĐOŠAN: Sve je pogrešno. Specijalno deo da ih je policija pratila navodno i da su oni odatle odlazili u šumu da se bore sa UČK. Da li vam ovo liči logično i ako se ova knjiga zasniva na izjavama trinaestogodišnjeg dečaka onda me nište ne...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Samo trenutak da razvijemo vaš odgovor. Da li ste vi bili tamo gde ovaj trinaestogodišnji dečak kaže da je bio, da ili ne? Da li ste vi tamo fizički bili?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Došao sam nakon dejstva. Došao sam nakon dejstva na lice mesta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste bili baš na ovom mestu blizu Dobroša gde je pogođen traktor?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Na tom mestu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Koliko brzo ste vi tamo stigli nakon što je pogođen taj traktor?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pa, otprilike pola sata do sat najkasnije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pola sata. Dakle, vi ne možete da kažete šta je radila policija, šta je uradila policija, je li tako? Ova knjiga se u ovoj fazi, ustvari, ne želi na vojsku već na policiju. Ovo je vaš prviprimer, verovatno vaš najbolji primer u vezi s tim zašto je ova knjiga nepouzdana. Vi čak niste bili ni tamo gospodine Đošan, je li tako?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja da dam bio tamo, ja bih poginuo. Da sam bio tamo u tom trenutku, ali sam došao pola sata nakon dejstva NATO avijacije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, hvala. Nemam vremena da dalje to razmatramo. Da li imate još neki primer?

SUDIJA ROBINSON: Mogu li samo da pitam svedoka? Da li ste primili neke izveštaje koji spore ovu verziju u ovom pasusu knjige koju ste nam upravo pročitali?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nikakav poseban izveštaj nisam primi okoji bi to osporio. Ali sporim moje, moj boravak tamo, moja izjava i moje saznanje koje sam video na licu mesta. Ako je tu bila policija, morao je biti bar jedan policajac koji bi poginuo. Nisu oni valjda toliko srećni da niko od njih ne pogine ne tom mestu ako su bili zajedno sa njima.

SUDIJA ROBINSON: Upravo ste rekli da ste vi imali saznanja sa terena i to sam imao na umu. Da li vam je bilo šta rečeno kada ste vi tamo stigli što bi osporilo ovo što ste vi upravo pročitali?

SVEDOK ĐOŠAN: Da, ja sam razgovarao sa čovekom koji je bio na čelu kolone, ja sam to onaj dan pokušao objasniti, ali sam prekinut. Kad sam došao na lice mesta, razgovarao sam lično sa čovekom koji je vodio tu kolonu. Bio je muškarac starijih godina i rekao mi je da su išli, nije spominjao nikakvu policiju, spomenuo je dva aviona i pokazao je rukom pravac u kome su otišli. Taj pravac se poklapa sa pravcem koji su uočili moji vojnici osmatračni vazdušnog prostora. Ni jednom rečju čovek nije spomenuo ni četiri aviona, ni maskirnu boju aviona, niti policiju. Sve što je rekao, rekao je meni na odličnom srpskom jeziku.

SUDIJA BONOMI: Koliko sam ja shvatio, Tužilaštvo vas pita gde ste vi u ovoj knjizi našli navode Tužilaštva na račun vojske? Jer ovaj pasus na koji ste se vi pozvali se ne žali na vojsku i ukoliko vas ja nisam pogrešno razumeo izgleda da vi niste bili u mogućnosti da identifikujete taj deo gde se iznose pritužbe na račun vojske. Je li to tačno?

SVEDOK ĐOŠAN: Nije tačno. Ja hoću da kažem da nisam ja došao ovde da branim vojsku. Ja sam došao ovde da govorim istinu o onome kakva saznanja imam. Ja zločine nikada krio nisam ukoliko sam za njih saznao i ukoliko su se desili. To se moglo videti iz onih prijava za moje vojnike koje sam ja dao na sud zbog pokušaja silovanja. Prema tome, ja ovde niti imam

nameru, niti sam došao u svojstvu da branim vojsku, nego da govorim istinu o događajima o kojima imam saznanja u Đakovici...

TUŽILAC NAJS: Izvinite što vas prekidam, ali mislim da ovo nije odgovor na pitanje uvaženog sudije.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Đošan, to se odnosi na izjavu koju ste vi dali o događajima od 24. marta, to je tabulator 7.

TUŽILAC NAJS: Od 28. novembra 2002. godine.

SUDIJA BONOMI: Vi tu kažete: "Pročitao sam informaciju da su snage Savezne Republike Jugoslavije učestvovala u navodnom razaranju tih delova grada, pročitao sam u knjizi Fonda za humanitarno pravo". Ono šta mi pokušavamo sada je da nađemo te pasuse u knjizi koju ste vi pročitali u kojima se kaže da je vojska učestvovala u razaranju tih delova Đakovice i vi ste rekli da ste pogledali knjigu i da ste našli te pasuse, ali ih još nimo identifikovali. Da li ste bili u mogućnosti da nađete takve pasuse u kojima to piše? To je vrlo jednostavno pitanje.

SVEDOK ĐOŠAN: Vrlo jednostavno pitanje, ali je teško naći sada pasus. U ovakvoj knjizi takav pasus treba stvarno vremena da bi se našao. U ovakvoj knjizi u kojoj svaki pasus govori o nekom razaranju, o nekim paravojnim formacijama, o nekim zločinima, prosto je nemoguće naći.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da moram da prekinem ovaj odgovor, hvala. Moram da se bavim pitanjima što je moguće kraće. Ukratko, istina je sledeća. Komisija Vojske Jugoslavije nije bila ni na koji način tu da bi saradivala već da bi filtrirala materijal koji bi bio nepovoljan, materijal o Vojsci Jugoslavije i policiji i da bi omogućila da ljudi kao što ste vi napravite izjave kojima bi se oprale aktivnosti Vojske Jugoslavije posebno tokom ovog sukoba. To je ono što ste vi radili i vi ste na to odgovorili tako što ste to uradili jer ste vi slab čovek kao što je to rekao kapetan Peraj.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Prvo, ne znam šta vam znači to slab čovek, ali hajde da to sklonimo u stranu, a to što ste rekli o komisiji, nije istina. A šta je rekao Nik Peraj kakav sam ja čovek, jedan dan me hvali, drugi kaže da sam slab. Uostalom, zašto je Nik Peraj pisao dve izjave? Koliko sam ja shvatio onaj dan da je Nik Peraj pisao, u stvari, dve izjave.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da se vratimo na moje ranije pitanje. Moram da idem dalje. U preduzimanju disciplinskih mera protiv svojih vojnika kojima ste komandovali, da li ste imali Vojni sud, da ili ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je Vojni sud u vašem sistemu dozvoljavao da optuženi vojnici ili potčinjeni oficiri svedoče u svoju korist, da ili ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: I to ne znam, nisam se mešao, ja se nisam mešao u odluke Suda kao što...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste ikada bili prisutni prilikom rada Vojnog suda?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Bio sam prisutan.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je tom prilikom optuženom dozvoljeno da da iskaz da se brani?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Od mene je traženo, ja sam bio taj koji je davao iskaz i ako to zovete da svedočim to, ja sam davao iskaz. Ne znam ja šta vi podrazumevate pod pojmom da neko svedoči. Ja smatram da ja ovde svedočim...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pokušaću da dobijem ovaj odgovor od vas. Iako mislim da je apsolutno očigledno. Ako ste vi zasedali u Vojnom sudu sudeći nekome, da li biste očekivali da čujete svedoke koji daju iskaz o nečemu što su im rekli drugi ljudi. Da li je to ono što biste očekivali da čujete?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nisam nikada sedeo u Sudu. U Vojnom sudu. Ja sam pred sudijom istražnim davao izjavu, a ja nikada nisam bio član Sudskog veća niti sam sedeo u Sudu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, Komisija Vojske Jugoslavije koja je radila, pokušala je da menaj istoriju. Možemo li da pređemo na privatnu sednicu, molim vas?

SUDIJA ROBINSON: Da.

(privatna sednica)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vrat ćemo se na to ako budemo imali vremena, a sada molim da se vratimo na Meju. Situacija je ukratko bila takva da su optužbe u smislu da je postojala operacija etničkog čišćenja kao osveta za ubistvo policajca na šta ste vi rekli da to uopšte nije bilo tako, da je to bila borba sa teroristima. Je li tako?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: OVK je u to vreme bio priličan pokret, je li tako?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To je i svo vreme bila paravojna teroristička organizacija. Kakav pokret, molim vas?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I to povećala organizacija, je li tako? Sa prilično velikom grupom ljudi. Zastrašujućom grupom ljudi.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Bila je paravojna organizacija teroristička sa velikim brojem pripadnika u svom sastavu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I zaista to možemo i da nađemo, mada sada nećemo trošiti vreme na to, možemo da nađemo u dokaznom predmetu 667, tabulator 73. "Na sastanku Vrhovnog saveta odbrane, Ojdanić 25. decembra 1998. godine kaže, barem kad je reč o pograničnim područjima, 90 posto stanovnika je imalo negativan stav u odnosu na rad Službe bezbednosti". I time se podrazumevalo da je veliki broj ljudi podržavao OVK u to vreme. Da li se slažete s tim?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Prvo, ja ne znam šta je Ojdanić rekao. Ojdanić je pet stepenica iznad mene. Prvo, ne znam to, šta je on rekao...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako je to rekao da li biste se vi složili sa tim da je 90 posto ljudi, stanovnika, podržavalo OVK i da su bili neprijateljski raspoloženi prema snagama Vojke Jugoslavije odnosno srpskim snagama?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nije bio toliki broj civilnog stanovništva koji je podržavao terorističku organizaciju OVK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, ali bez obzira na to, naoružani, opasni i zastrađujući. Da li biste prihvatili takvu kvalifikaciju OVK?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne, nego rekao bih da su bili teroristička organizacija na teritoriji suverene države, paravojna teroristička organizacija.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da pogledamo, ako možemo kako gospodin Peraj oslikava operaciju. Da bismo mogli da se podsetimo, to bi bio deo dokaznog predmeta 143, nisam na vreme upozorio gospođicu Diklić na to. Dakle, gospodin Peraj to oslikava na sledeći način, da je vojska delovala kao podrška omogućavajući MUP-u da istera nedužno kosovsko albansko stanovništvo iz Meje gde su ih ubili. To je način na koji su iznete te tvrdnje u odnosu na snage iz Srbije. Ja bih želeo da mi kažete koliko je žrtava pretrpela vojska ili policija tokom tih borbi u toku dva dana sa ovom ovećom, kako je vi opisujete, terorističkom organizacijom? Koliko?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Moja jedinica nije pretrpila ni jednu žrtvu, niti je imala ni jedno ranjavanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Neka druga jedinica, jer vi znate o svim jedinicama? Koliko gubitaka, molim vas? Koliko gubitaka?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne znam. I zašto bih ja to znao?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je moguće, gospodine Đošan? Vi ste ovom Pretresnom veću govorili o svom znanju o najrazličitijim stvarima koje su izvan vaše zone odgovornosti. Da li nam kažete da tako značajan, poznat događaj kao što je sukob u Meji, ako je to bio sukob, da vi ne znate koliko gubitaka je pretrpela vojska ili policija?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Zato što je moja jedinica učestvovala i nije imala gubitke. Ostali koji su učestvovali nisu bili meni ni potčinjeni, ni pretpostavljeni i nisu bili dužni ni da me izveste, niti su mogli, imali potrebu da me informišu o tome.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam ako su, da su snage Vojske Jugoslavije i MUP-a, ako nisu pretrpele gubitke, da li se može govoriti o tome da su imali sreće? Sećate se da ste ranije upotrebili taj izraz da su ljudi imali sreće kad ste opsivali scenu u kojoj su uspeli da pobegnu bombardovanju? Zar se ne može reći da je ovde pitanje sreće ako nije bilo nikakvih žrtava na srpskoj strani u toku tog dvodnevnog perioda?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Gospodin Najs, ja nisam rekao da nije bilo gubitaka u ostalim jedinicama Vojske Jugoslavije ili MUP-a. Ja govorim o mojoj jedinici. Prema tome ni o kakvoj sreći ja ovde nisam govorio. A što se sreće tiče, ja sam to rekao u kontekstu da svaka bomba ne ubija, da u ratu svaki metak ne ubija, jer da svaka bomba ubija ni jedan iz Denkerka (Dunker) ne bi izašao Englez.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Đošan, vi naravno znate za Račak (Recak). Je li tako?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Tačno. Čuo sam, ovih dana se govori o Račku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, da. U Račku nije bilo gubitaka na srpskoj strani. Neko je navodno imao povrede, ali bilo bi mnogo teže, možete li da nam pomognete u vezi sa tim? Preduzeta je osveta u odnosu na mnogo veće snage i nije bilo nikavih gubitaka.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne znam šta vam to znači osveta. A ja, Račak je bio potpuno van moje zone odgovornosti, van ikakvih događaja i ja o tome ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Da pogledamo onda nešto u vezi sa vašim materijalima ako budemo imali vremena, da pogledamo odlomke iz Ratnog dnevnika u meri u kojoj su oni bili na raspolaganju optuženom. Dok se to sada deli. Gospodine Đošan, slušajte pažljivo moje pitanje kako bismo uštedeli na vremenu i recite nam da li su vaše snage, da li su snage Vojske Jugoslavije bile raspoređene kao interventni vod u ovoj operaciji?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakva je bila priroda tog interventnog voda?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam objasnio da su u tom periodu u gradu Đakovici bili moji neborbeni delovi jedinice. To znači komanda, komandni divizion i pozadinski bataljon. U to vreme već su počeli napadi na pripadnike naše jedinice. To je bio vod, odnosno, jedinica sastavljena od vojnika koji su bili obavezni da u slučaju napada na jedinicu budu spremni da intervenišu, odnosno, da sa odbrane. Kao što svaka jedinica ima svoju jedinicu koja će nju lično braniti, bio je i vod koji je štiti komandno mesto brigade

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Kakve veze onda interventni vod, ako je to bila njegova funkcija, ima sa aktivnostima u Meji ili u blizini Meje 27. i 28. aprila 1999. godine?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Mi smo dobili zadatak od pretpostavljene komande od izdvojenog komandnog mesta da naša jedinica koja je opsana vrši blokadu na već spomenutom dijelu, znači, u navedenim kotama, na navedenim kotama. To sa ciljem da spreči prelivanje terorista iz područja

Meje, odnosno, to je već bila dolina Caragoj, da ne dođu u grad. U gradu su bile raspoređene naše jedinice, pozadinski bataljon i komandni bataljon i mogli su biti ugroženi dejstvima terorista. Svaka normalna jedinica ima snage za ličnu odbranu, odnosno, za odbranu najvažnijih elemenata svoga rasporeda.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, interventni vod je bio odbrambeni po svojoj prirodi. Bio je nazvan interventni, ali zapravo je bio odbrambeni.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Isključivo odbrambeni.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Imate li ovde kod sebe kopiju plana "Reka"?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nemam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gde je ona?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne znam zašto bih je ja imao ovde?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi znate šta je to, zar ne? Potvrdite molim vas ovo. Ako institucija poput Tužilaštva ovog Međunarodnog suda ne dobije pristup dokumentima poput ovoga, ukoliko joj Komisija ili samo Vojska Jugoslavije uskrati pristip takvim dokumentima onda nema nikakvog načina da oni saznaju za taj plan Reka ili Rijeka, zavisno od toga kako se to kaže.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Jeste me nešto pitali u vezi toga?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jesam, ovo nije javni plan, ovo nije bilo poznato javnosti.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Koji javni plan? Molim vas, postavite mi konkretno pitanje u vezi toga. Vi ste sada dali jednu konstataciju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam šta je bio plan "Reka"? Recite nam, šta je bio plan Reka?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To je bio zadatak da se spreči grupisanje šiptarskih terorističkih snaga koje su se skupile u dolini Caragoj sa ciljem da ojačaju i podrže snage koje su u to vreme sa Košara napadale velikom silinom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je izgleda bio plan koji je doveo do stvari koje su se dogodile 27. i 28. aprila 1999. godine, a koje su rezultirale velikim brojem smrti u područji Meja, zar ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja ne znam šta se desilo u području Meja, ali znam koja je bila uloga moje jedinice u toj operaciji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali vratimo se na pitanje molim vas. Vi znate šta je plan "Reka" jer vi ste nam to potvrdili. Plan "Reka" je bio plan na osnovu koga ste vi i svi drugi funkcionisali u području Meja 27. i 28. aprila, da li sam u pravu?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nisam razumeo šta znači funkcionirati. Funkcionirati kod nas je drugačiji pojam. Ja sam u okviru toga plana imao svoj zadatak i ja toliko vam mogu reći o tome. Znam da je plan se zvao "Reka"...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Taj plan i dalje postoji, osim ukoliko nije uništen. Negde može da se pronađe kopija tog plana, zar ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pa, ja ga nemam, a vi, ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi, kao jedan general koji ste na jednom ekvivalentnom nivou doktorata nauka, da li vi mislite da bi se saznalo šta se dogodilo u ratu da bi bilo od velike pomoći kada bi se znalo kako je glasio taj plan?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Bilo bi veoma korisno da se sazna sve šta se dešavalo u ratu. Veoma bi korisno bilo da se sazna sve šta je bilo u ratu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Đošan, moram to sasvim jasno da vam kažem. Ja vam tvrdim da vi ovde činite sve što možete jer nemate nikakvog izbora da zaštitite Vojsku Jugoslavije i ovim poslednim odgovorom vi ste se odali. To ste sasvim jasno izneli. Ja sam vam postavio veoma jednostavno pitanje. Hoćete li, molim vas, odgovoriti na njega? Pročitaću vam ponovo kako to pitanje glasi. Da li vi smatrate da bi se saznalo šta se dogodilo u ratu, da li smatrate da bi bilo od pomoći da se zna kako je glasio taj plan, da ili ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da. Za sve planove...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, nije teško pitanje, gospodine Đošan. Dobro, da li prihvate činjenicu da sve dok mi jutros nismo videli ove papire, ove dokumente koji su bili dostupni optuženom, ali nisu bili prevedeni ni transkribovani za nas, mi nismo znali da je postojao plan pod nazivom

“Reka” koji se odnosi na ono što se dogodilo u ta dva dana u Meju i aprilu? Da li prihvatate tu tvrdnju?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne prihvatam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da smislite bilo kakav dobar razlog zašto bi jedan organ koji za sebe kaže da je komisija koja želi da saraduje sa Tužilaštvom Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, zašto jedan takav organ ne bi putem svedoka, poput vas ili nekog drugog svedoka dostavio plan koji je doveo do smrti u Meji? Da li možete da zamislite bilo koji razlog zbog koga ta komisija ne bi ovde dostavila taj plan?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Taj vaš termim “do smrti u Meji” je mislim nekorektno da ga tako upotrebljavate. Ali kako vi znate da ta komisija ne bi to uradila da nije ukinuta prvoga dana postavljanjem ministra inostranih poslova, da ne govorim na koji način? Možda bi komisija to i dostavila, možda joj nisu dali priliku da to dostavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson...

SUDIJA ROBINSON: Da, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Svedok je napravio lapsus, rekao je ministar inostranih poslova, u transkriptu piše ministar unutrašnjih poslova, a svedok je mislio na ministra odbrane.

SVEDOK ĐOŠAN: Ja sam mislio na ministra odbrane. Ministra odbrane, gospodina Borisa Tadića koji je tada bio ministar odbrane. I da je nije ukinuo sasvim bi sigurno lakše ovde razgovarali.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da se vratimo na ono što ste rekli. Komisija je savršeno funkcionisala dve godine. Imala je dovoljno vremena da dostavi taj plan. Uzela je izjave od vas, od Odaka, od Vukovića, od svih drugih, prema tome, nije bilo nikakvih problema da se dostavi taj plan, zar ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja o tome ne znam koliko je funkcionirala, ja znam da sam joj dao izjavu. Kako je ona funkcionirala, ja to ne znam. Ali znam da sam ja njoj do izjave to imate dokument u vezi toga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I kad je Tadić ukinuo komisiju, da li je to učinjeno u atmosferi u kojoj je bilo navoda da je komisija delovala na jedan nečastan, pa čak i nepošten način. Nije li to zapravo bio kontekst ukidanja te komisije?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja nisam, niti sam tako vaspitan da ulazim u ideje ministra. On je bio ministar vojske, šta je on mislio, kako je on želio, šta je želio to nije moje da komentarišem niti znam, niti me je pitao da li da je ukine ili ne ukine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada, hajde da pogledamo ovaj dodatni svežanj dokumenata koji još nije preveden. Ja ću da zamom poslužitelja da stavi neke od strana na grafoskop. Molim da svedok dobije svoju kopiju. To su dokumenti koje smo dobili od optuženog, strane nisu numerisane, ali idemo od poslednje, unazad, to je, čini mi se, nekih šest strana od zadnje stranice. Ovaj dokument me zanima, ovako izgleda. Ovaj dokument znači pokazuje da Ratni dnevnik od kojeg smo dobili vrlo mali broj strana, a još manje imamo prevedeno ne engleski, zapravo sadrži 198 listova, zar ne?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson...

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam kasnije se raspitao za ovaj štambilj koji sadrži podatak 198. To se unosi onda kada se daje prazna sveska dnevnika nekoj jedinici. Da su sve stranice...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, to nije pravilan komentar. Svedoku je postavljeno pitanje neka svedok odgovori na pitanje. Dozvolite svedoku da odgovori na pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je bilo pitanje prošli put, ali ja nisam znao, sada sam dodao to svom objašnjenju koje sam već dao.

SVEDOK ĐOŠAN: Dopustite da ja objasnim. U svakoj komandi se vodi takozvana knjiga overenih sveski, beležnica, knjiga. Kad se izda prazna knjiga, sveska, onda se ona ostraniči gore, imaju gore njene stranice, vidi se tačno, i na kraju se napiše klauzula da ta sveska ima toliko strana, tvrdi i overava onaj ko je potpisao. Ovde je potpisao konkretno referent u Operativnom

odseku, kapetan Dobrivoje Vasić. Dalje dole piše: "Zavedena u Kontrolnik overenih knjiga Vojne pošte 1936 Đakovica", a to je ustvari ta Vojna pošta. Brigada kojom sam ja komandovao imala je Vojnu poštu i oznaku 1936. Kad se dnevnik, kad se sveska preda, kad se završi, ona i tada mora imati toliko stranica, ne moraju biti sve ispunjene, na nesreću da je agresija potrajala još duže, možda bi sve bile popunjene u konkretnom slučaju, takav je postupak. Tako se radi i sa radnim beležnicama, sa dnevnikom gađanja, sa knjigom operativnog dežurnog, svaka prazna sveska koja predstavlja, kad se počne voditi službeni dokument, takođe mora biti overena i ona se uvodi, znači, ovaj ratni dnevnik u Kontrolnik overenih knjiga, nalazi se na strani 40 pod rednim brojem 552 i tamo piše ratni dnevnik i tamo se unosi koliko ima stranica. O tome se radi.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A koliko onda ima strana taj ratni dnevnik?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Onoliko dana koliko je bilo dana rata.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali koliko stranica? To je ono šta nas zanima, koliko stranica je ispunjeno?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne znam tačno napamet sada, nemam kod sebe ratni dnevnik kompletan, ali nekada se u ratni dnevnik upisalo, potrošio jedan list, nekada dva. U svakom slučaju svi listovi moraju biti na svom mestu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim sudskog poslužitelja da sada krenemo od početka ovog dokumenta. Idemo stranu po stranu, od početka. Prvu stranu, molim. Ovo znači pokriva od 24. marta. Dobro, idemo sledeću stranu. Opet isti dan, pa onda 25. Sledeću stranu, molim. Ovde vidimo 28. mart. Ako sada pogledamo ono što piše pod 21.15, vidimo da tu, pročitajte molim vas šta piše pod 21.15.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: "Jedan vod BOV da ojača odred MUP-a u rejonu Junika (Junik), naredio komandant komandantu trećeg SARD PVO".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ovo opisuje tipičnu zajedničku operaciju MUP-a i Vojske Jugoslavije?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pripadnici MUP-a i Vojske Jugoslavije su povremeno, u određenim situacijama, kada je pretila opasnost da predstavnici MUP-a dođu u neugodan položaj pružili jedni drugima pomoć.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je bio potčinjen kome?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Niko nije potčinjen nikome.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pročitajte, molim vas, šta piše pod 21.16.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: "Još tri BOV-a da ojačaju odred MUP-a u rejonu Junika, pa kaže naredio načelnik štaba Prištinskog krpusa". Ja sam naredio komandantu divizionu, a meni načelnik štaba Prištinskog korusa.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Načelnik štaba Prištinskog korpusa bio je, ko je bio to?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To je bio oficir koji se nalazio na izdvojenom komandnom mestu Prištinskog korpusa u Đakovici i imao je pravo u ime komandanta izdavati naređenje nama komandantima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A komandant je u to vreme bio ko?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: General Lazarević.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, Lazarević može Vojsci Jugoslavije narediti da sadejstvuje sa MUP-om i to se relativno redovno događalo. Da ili ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To se događalo kada je pretila opasnost da teroristi ubiju, odnosno, da unište pripadnike MUP-a.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sledeću stranu, molim. Ovde počinje 31. mart, to je, znači, osmi dan rata kao što piše sa desne strane. Sledeću stranu, molim. Da li se ovde negde spominju gubici, odnosno, žrtve? Možda biste mogli da nam pročitate ono mesto gde se spominje smrt Đorđa Simbalovića, da treći red. Pročitajte, molim vas, opis tog smrtnog slučaja i šta piše o ranjenima.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: "Na radaru koji je pogođen i uništen poginuli su (izgoreli) vojnici: Simbaljević Milića Đorđije, rođen 17. juna 1979. godine u Beranima, Crnogorac, u Vojsci Jugoslavije od 23. septembra 1998. godine i Ivanović Tomislava Zoran, rođen 22.jula 1978. godine u Trsteniku, Srbin u Vojsci Jugoslavije od 24. juna 1998. godine".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zaustavite se ovde. Ova dvojica vojnika i čini mi se Aleksandar Tadić, oni su bili žrtve bombardovanja, ne žrtve OVK.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Tako i stoji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Dobro, idemo dalje, sledeća strana. Vidimo sada da se menja format i to upravo na onom mestu koje nas zanima. Nemamo original ovde. Možete li da nam kažete zašto ovde imamo drugačiji format?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Jednostavno zato što vođenje Ratnog dnevnika nije posebno propisano. U ratni dnevnik se upisuju događaji koji su važni toga dana koji su se desili u jedinici. I osim toga, ratni dnevnik nisu vodili uvek isti ljudi. Oficir koji se nalazio u štabu je vodio ratni dnevnik i oni naravno su išli na odmore, na smene, nije jedan čovek isti vodio Ratni dnevnik.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li znate ko je napisao ovu stranu za 1. april 1999. godine?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne znam sad tačno. Ne mogu da se setim, trenutno ne mogu da se setim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nema razloga da se sumnja u tačnost onoga šta su ti ljudi tu napisali.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pa, nikakav razlog ne postoji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, idemo na drugu stranu 1. aprila. Pročitajte nam, molim vas, ovo što piše za 11.50, četiri reda ispod.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Kaže: "Stražari sa Čabrata uočili su grupu od 30 Albanaca da se izvlače iz grada. Poručniku Kruniću je rečeno da ih zadrži do dolaska MUP-a. Iz grada je otišla velika grupa Albanaca. U vreme od 18.00 do 21.00 izvršeno je po neređanju komandanta brigade premeštanje komandnog mesta sa lokacije kuće Marsenića u Dom kulture Đakovica. Uslovi za rad i život na ovom komandnom mestu su povoljni. Ovog dana dejstva NATO po našim jedinicama brigade nije bilo kao i dejstva naših snaga po letelicama NATO. U toku je..."

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, zaustavimo se ovde. U mnogim pismenim naređenjima vojske o svim kosovskim Albancima kaže se da su teroristi kada se oni spominju. A ovde se piše samo velika grupa Albanaca. Zašto ste ta

velika grupa zadržavala usred rata? Ovde nigde ne piše da su to teroristi, nigde ne piše OVK, samo Albanci.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nisu svi Albanci bili teroristi i nisu svi Albanci bili u OVK i nisu svi čak ni podržavali OVK. Da su ovo ovde bili teroristi, onda bi oni pucali na moje vojnike i poručnik Krunić ne bi bio u prilici da ih zaustavi. 30 njih, a jedan vod ima 20 vojnika.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A zašto njih ne bi trebalo pustiti dobro odu, da odluče sami o svojoj sudbini?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Oni su prošli kroz raspored naše jedinica. Naša jedinica je bila na Čabratu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Usput rečeno, pre nego što zaboravim. Ranije ste pomenuli to da je postojala koincidencija, da su ljudi počeli da napuštaju teritoriju Kosova odmah sa početkom bombardovanja. Kao što vi dobro znate, za to postoji vrlo jednostavno objašnjenje. A objašnjenje je to da niko nije vrovao da će ovaj optuženi odustati od mogućnosti pregovora sve dok ne počne bombardovanje. Niko nije verovao da će on dopustiti da bombardovanje uopšte počne, međutim, on je to dopustio i zbog toga su ljudi odlagali trenutak svog odlaska. Nije li to istina ili deo istine?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To su vaše insinucije. Prvo, gospodin Milošević nije dozvolio da počne bombardovanje. To je dozvolio neko drugi. To će se jednog dana jasno saznati. A drugo, toga dana su počele da beže ljudi Beograda i drugih gradova. Uostalom neke ljude primili ste vi u svoje gradove.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo na sledeću stranu. To je 2. april. Sledeću stranu, molim. 3. april. Sledeća strana, još 3. april, zatim se ponovo menja format. Sledeću stranu, molim i sada smo na 7. aprilu. Sledeću stranu, molim. 8. april. Sledeću stranu, molim. 25. april. Pa, ako sada okrenemo stranu, dolazimo, čini mi se, da do 27., sledeću stranu, molim, tako da ne znamo gde je 26., to nismo dobili. Postoji li neki razlog zbog koga nedostaje strana za 26. april? Da li se nešto dogodilo 26. aprila što vam je posebno neugodno ili čega se stidite?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ničega se ja ne stidim. A to što nema te strane, nije to jedina strana koja nedostaje. Ako obezbedite kompletan dnevnik videćete da se svaka stranica nalazi na svom mestu i videćete da

potpuno odgovara onom prepisu tamo. A da se ja stidim nečega, nema nikakvog razloga da se ja stidim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, da pogledamo onda 27. Da se podsetimo. Ovo je Ratni dnevnik vaših ljudi. Najpre se bavi protivvazдушnom odbranom. Molim vas da nam pročitate prvu belešku za 27. april. I recite nam šta tu imamo gde piše vreme, mislim da je utorak, sa leve strane. Šta nam to kaže?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Kaže to, da je to bio 27. april, da je te godine bio utorak, a piše ovako: "Sa većim intenzitetom nego prethodnog dana, neprijateljska avijacija vrši povredu vazdušnog prostora od samog jutra," a vas molim, pošto teško i ja ovaj rukopis čitam, "dejstvo izvodi po standardnim objektima kao što su 4.22 časa dejstva po kasarni "Devet Jugovića" i objektu MUP-a. Otpočela akcija čišćenja šiptarsko-terorističkih snaga "Reka" u kojoj učestvuje mešovita baterija prvog divizionu PVO, jedan streljački vod sa komandnirom čete iz Pozadinskog bataljona i dva streljačka voda..."

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Đošan, molim vas da čitate sporije zbog prevodioca.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da će biti od pomoći Sudu da kažemo da smo upravo došli do reda koji se nalazi uz vreme 6.00. Možete li ponovo pročitati ono gde kaže, "otpočela akcija čišćenja "Reka"" i to pročitajte molim vas sporije.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: "Otpočela akcija čišćenja šiptarskih terorističkih snaga," znači, a zvala se "Reka", "u kojoj učestvuju," sad govorimo o mojoj jedinici, "mešovita baterija prvog SARD, to je iz prvog divizionu PVO, jedan streljački vod sa komandantom čete iz pozadinskog bataljona i dva streljačka voda iz Komande divizionu. Akcija teče po planu i dinamici kako je pretpostavljeno. Zbog odsutnosti komandanta koji se nalazi u drugom i četvrtom raketnom divizionu PVO, načelnik štaba je u akciji "Reka", organi komande su otpočeli sa radom po planu".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da se koncentrišemo na to, ali da prvo pogledamo ostatak ove strane, pa ćemo se onda vratiti na ovaj upis. Dakle, 0830 11, 12, 15, 18, 19, da li svi ovi zapisi se odnose na vazдушnu odbranu? Pominje se i jedan ranjeni vojnik u 12.00. Da se on zove Ilić?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ilić Toplica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ilić Toplica. I on je ranjen od posledica bombardovanja, je li tako?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: On je ranjen u selu Kijevo od dejstva šiptarsko-terorističkih snaga. To, znači, nije tu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Bolje da onda ovo pročitamo, pročitajte nam ovo što ja zapisano.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Kaže: "Pukovnik Trajković iz Prištine obavestio na KM brigade da je ranjen vojnik Ilić Toplica iz prvog SARD PVO, da je umro od posledica ranjavanja prethodnog dana. Prenešen radi prikupljanja podatka u KBC Priština".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, ovaj čovek je kasnije preminuo od prethodno zadobijenih rana, ali on nije preminuo od konflikta, operacije u Meji, kako god da to nazovemo, on je ranjen prethodnog dana, mislim da ste nam rekli i gde, gde je on ranjen?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: On je ranjen 100 kilometra daleko od tog područja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, to je onda potpuno nebitno, idemo dalje. A da se sada vratimo na onaj upis koji smo ranije gledali i možemo onda da se usmerimo na taj dan.

SUDIJA KVON: Samo jedno razjašnjenje. Gospodine Najš, rekli ste da nedostaje 26. april iz ovog ratnog dnevnika.

TUŽILAC NAJS: Da li grešim?

SUDIJA KVON: Pa, to ima u prevodu na engleski, ali ne mogu da nađem verziju, stranicu na BHS-u koja bi odgovarala tom prevodu.

TUŽILAC NAJS: Potpuno ste u pravu, jer činjenica da smo našli sledeće dane me uputila na to da potražim 27. i 28., ali mislim da ste u pravu. Ne znam zašto nemamo original, možda bi optuženi mogao ponovo da pogleda svoje sopstvene dokumente i da nam stavi na raspolaganje 26. i sve ostale strane koje ima. Dakle, ako pogledamo to šta je zapisano u 6.00,

čišćenje šiptarskih terorista u skladu sa planom "Reka" i tu je bila jedna mešovita baterija samohodnog voda, je li to vaša? A pešadijski vod, da li je i on vaš iz logističkog bataljona, bataljona za podršku?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dva pešadijska bataljona, oni su takođe vaši?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne, nego vodovi. Dva voda...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Samo trenutak, jedno po jedno. Vi ste pročitali bataljoni, moguće je da je bila greška, da je bio lapsus. Pogledajte tekst, da li u tekstu piše bataljoni ili piše vodovi?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Vodovi iz različitih bataljona.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Znači, vod, nije bataljon, bataljon je suviše velika jedinica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, samo želimo da to pojasnimo. Dakle, šta je radila vaša jedinica protivvazdušne odbrane? Šta je ona obezbeđivala ljudima u toj operaciji? Šta ste vi radili?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Moja jedinica u toj operaciji, mada to nije operacija, to je antiteroristička akcija, je bila na liniji blokade o kojoj sam vam ja govorio na ovoj mapi. Ovo sada govori o situaciji na ovoj mapi. I slaže se sa izjavom potpukovnika Odaka...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Samo trenutak. To nije tako jer ovde se samo opisuje da se ostvaruje plan kako je predviđeno, a taj plan je plan "Reka". Mi ništa ne znamo o planu "Reka", niti smo znali dok se jutros nije pojavio ovaj dokument. Tako da u odgovoru na vaše poslednje zapažanje da to opisuje ono što smo videli na karti, ne, ne opisuje. Da pogledamo sledeći datum.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da, iz ove rečenice gde kaže da se odvija po planu, to znači da je jedinica koja je dobila zadatak, moja, izvršava zadatak po planu, a to znači da drži liniju blokade o kojoj sam vam ja govorio. U ratni dnevnik se upisuju aktivnosti svoje jedinice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I, naravno, sada kad vidimo vaše jedinice, morala je postojati značajna količina materijala napravljenog u to vreme koju su proizveli vodovi, bataljoni, brigade i sve je to bilo u istoj arhivi u kojoj i ovaj

Ratni dnevnik. Sve se to nalazi zajedno u toj arhivi, sav taj materijal je nastao u to vreme. Zar nije tako, gospodine Đošan?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Arhiva se čuva na određenom mestu. Arhiva iz brigade čiji sam bio komandant, ima svoje određeno mesto. Arhiva druge jedinice ima svoje mesto. Arhiva korpusa ima svoje mesto. Uslovno uzeći, možda se nalaze u istoj zgradi. To možemo reći, ali da ima arhiva gde se nalaze pomešane sve te aktivnosti, to nema.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidim da ne tvrdi da je bilo koja od tih arhiva uništena u bombardovanju. Ili to sada kažete.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ko je spominj'o bombardovanje sada? Niti ja tvrdim da je moja arhiva uništena u bombardovanju niti ja tvrdim za nečiju tuđu. Molim vas, nemojte mi sada stavljati u usta reči koje nisam rekao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko ljudi je zarobljeno 27.? Pod pretpostavkom da je to bila operacija protiv terorista vi ste sigurno hteli i da ih zarobite. Da li imate ikakve podatke koliko ih je zarobljeno ili je bilo ponovo kao i u Račku, bez zarobljenika?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Moja jedinica nje zarobila ni jednog i ni jedan terorista...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne. Da li je iko drugi zarobio ljude, da li je bilo koji drugi deo Vojske Jugoslavije, MUP-a ili paravojnih snaga imao zarobljenike?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Prvo, paravojne snage... Da li vama stvarno treba objašnjavati pet puta da paravojnih snaga nije bilo? Hajde jedanput ispoštujte nešto kad vam kažem. A drugo, ja ne znam šta je koja jedinica radila niti je to moja obaveza, niti je to moja odgovornost. Moja jedinica nije imala kontakte...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Đošan, vi ste se vrlo slobodno koristili informacijama iz druge ruke o tome da li je bilo paravojnih snaga bilo gde na Kosovu i rekli ste da ih nije bilo. Imali ste puno izvora informacija, a kada vas ja nešto pitam, vi tvrdite da ne znate. Samo sa da ili ne, odgovorite samo sa da ili ne. Jer mi možemo da dobijemo podtuke iz drugih izvora. Ja samo tražim da nam vi kažete da li je u Meji bilo zarobljenika, 27. i 28. Da li su uzeti zarobljenici, da ili ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja to ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, da onda pređemo na 29. Sledeću stranu, gospodine Nort, molim. Mislim, nisam sasvim siguran, da proverimo, zamoliću svoju koleginicu da proveru dok ja postavljam pitanje. Prvi upis od 15.00 sati, 18.00 sati i dalje odnosi se na vazдушnu odbranu?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: 18.00, da. "Dnevno referisanje komandantu brigade"

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da su i ostali protivvazдушna odbrana, ali da pogledamo prvo upis od 7.00. Mislim da bi nam to moglo biti interesantno. Molim vas pročitajte to naglas.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Kaže: "Kratak dogovor organa Komande brigade za dnevno dogovornje na kome je istaknuto: Interventna jedinica i dalje angažovana u akciji Reka. Inžinjerijska i NHB, načelnik inžinjerije i NHB da u slučaju rušenja Terzijskog i Švanjskog mosta izvide alternativne puteve. Upravljanje motornim vozilima samo da vrše formacijski vojnici".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zastanite ovde. Dve stvari. U stvari, završite ako želite da završite.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Evo, mogu odgovoriti na vaše pitanje, izvolite.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Hvala. Nastavićemo tu kasnije, ali ono što je sada jasno je da je bio sastanak komande organa brigde koji je ostvario planiranje za taj dan. Možete li da nam kažete gde je zabeležen taj plan? Gde postoji dokument o tom planu, zašto nije ovde?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Evo, to je tu. Ovo vam je događaj koji se dešavao?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je to?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Shvatam. Ali tu se ne navodi raspored, ne navodi se šta ko treba da uradi, ne navodi se istorijat onoga što se desilo, samo se kaže da se interventna jedinica i dalje angažuje u akciji Reka. Šta to znači?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To znači ono što sam vam govorio ovih dana da je i dalje gore na onom mestu gde će ostati do 16.00 toga dana. Ono što potvrđuje izjavu moju i izjavu potpukovnika Odaka.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koja je od ranije pomenutih jedinica interventni vod? Mi znamo šta ste nam vi ranije rekli, ali recite nam koji deo tih jedinica je Interventni vod ili je to nešto odvojeno?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Interventni vod je opšti naziv za jedinicu koja se formira u slučaju da dođe do napada i ugrožavanja određenih rasporeda. Svaki naš divizion u slučaju da bude napadnut u isto vreme i sa zemlje, obzirom da je stalno bio u borbi sa vazдушnim ciljevima, imao je deo snaga koji bi u tom slučaju odbio napad terorista. Inače su napadi šiptarskih terorista na jedinice PVO redovnobile onda kad su se vodile borbe sa ciljevima u vazduhu. I to je bio jedan od načina saradnje NATO i OVK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da pročitamo sledeći upis. Ustvari, nastavite tamo gde ste prekinuli. Mislim da je to sada upis od 8.00, odnosno, 15.00. Dakle, da počnemo sa 8.00.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: "Rad organa komande po planu".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, i onda.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: "15.00. Komandant i načelnik boravili u trećem divizionu PVO i izvršili kontrolu raketne baterije gde je na licu mesta ukazano na niz propusta i konkretne primedbe. Načelnik Štaba rukovodi sa interventnom jedinicom u akciji 'Reka'. Neprijateljska avijacija intenzivno izviđa pojedine i povremeno deluje na odabrane ciljeve u 10.15, deluje po kasarni 'Devet Jugovića'."

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zastanite ovde na trenutak. Ono što vidimo u vezi sa onim što se dešavalo u dolini prema Meji je da načelnik štaba, a ko je to bio?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Bio je moj zamenik pukovnik Stojanović, pukovnik Novica Stanković.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pukovnik Stojanović?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pukovnik Novica Stanković.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li imao neku njegovu izjavu u ovoj fascikli, da li ste vi doneli izjavu Stankovića?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nisam tražio njegovu izjavu, ali možete je dobiti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, njegova izjava se ne nalazi ovde u fasikli, zar ne? Da li je on još živ i zdrav?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gde živi?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: U Leskovcu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li postoji ikakav razlog koji biste znali zbog kojeg on ne bi dao ili ne bi bio spreman da da izjavu o ovim događajima?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne znam ja njegove razloge, ali ne verujem da ima išta da krije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jer komisija je pozvala svakga ko bi mogao da bude potencijalno važan, jer komisija je ipak na kraju zavisila u izvesnom stepenu od saradnje. Da li znate da li je ovaj čovek pozvan? Svi znaju da ono šta se navodi u knjizi "Kako viđeno tako rečeno" u vezi sa Mejom, to da je vojska obezbeđivala područje dok su drugi ubijali i ljudi koji se terete su ljudi iz interventnog voda koji znaju za to, zar ne? Da li je to tačno ili nije? On je znao za to jer je on bio bliže toj akciji zar ne? Recite nam zašto to nije tačno?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Pa, nije tačno zato što prvo vojska nije obezbeđivala nikoga da bi ubijao ljude. Znači, vojska i policija na Kosovu i Metohiji nisu ubijali ljude. Oni su vodili borbu protiv terorista kao što se vodi svuda i uvek.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, moramo sada da napravimo pauzu. Napravićemo pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je reč o dobrovoljcima, da pogledamo nešto što ste vi rekli. Rakli ste da dobrovoljcima nikada nije bilo dozvoljeno da čine značajan deo ili celu jedinicu. Da pogledamo dokazni predmet koji potiče od Vukovića. Mislim da je to tabulator 4A u njegovom materijalu i u tom tabulatoru 4A on podnosi izveštaj. Molim da vidimo početak strane, on

govori o nekom dobrovoljačkomvodu Fantom i odredu Zverka. Šta je bio taj vod dobrovoljaca Fantom i kakav je ovo bio odred Zverka?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja prvi put čujem za ovo, a Vuković nije moj starešina, niti ja imam pojma šta je on tu rekao, niti ja o tome znam. Prema tome, to morate da pitate Vukovića.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Izgleda da su vaša opšta saznanja o onome što se dešavalo na Kosovu malo pogrešna jer su se stvari dešavale pred vašim nosem ili odmah pored vas, a da vi za njih čak niste ni znali. Vi ste to rekli na sledeći način. "Nemoguće je bilo imati 30 dobrovoljaca među 30 pripadnika voda". To je jedna od stvari koje ste vi rekli, a sada izgleda da je ovde bio ceo vod sastavljen od dobrovoljaca. Da pogledamo sledeći dokument, mislim da je to iz zbirke Farkaša.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam govorio o svojoj jedinici. Pukovnik Vuković nije moja jedinica i, prema tome, ja ne mogu da govorim u njegovo ime.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da li bi bilo pametno da mi kada budemo pregledali vaš iskaz sve to svedemo samo na ono što se odnosi na vašu jedinicu i na ono što je bilo pod vašom neposrednom komandom kao vaše neposredno saznanje. Da li bi bilo pametno da to uradimo kada budemo razmatrali vaš iskaz?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja ovde svedočim samo o svojoj jedinici, o njenoj aktivnosti i o njenim zadacima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da li je to bilo nešto što nije bilo mudro ili nešto što je bilo nepošteno kada ste vi dali odgovore koji su se odnosili na šire područje?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nepošteno sasvim sigurno nije bilo. Ja sam došao ovde da govorim istinu i ja neću da nagađam. Vi očekujete od mene da ja vama dajem poluistine i nagađanja, a ja to ovde niti hoću niti smem da radim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Đošan, mi se ne bismo ni bavili tim stvarima da vi niste dobrovoljno davali opšte izjave, o vojnoj praksi, drugim vrstama aktivnosti na Kosovu, to sledi iz vaših odgovora, ni iz čega drugog. Dajte sada da pogledamo dokument 13A iz Farkašove zbirke, odnosi se i na dobrovoljca i na pripadnike paravojnih jedinica, ali ono što se odnosi

na paravojne jedinice ćemo pogledati vrlo kratko. To je dokument koji se vodi kao 13A u zbirci Farkaš i ovo je dokument od 20. aprila 1999. godine i kaže se: "U početnom periodu nije organizovano zavođenje dobrovoljaca u Bujanj Potok PC, oni su jednostavno bili pokupljeni i odvedeni u treću armiju često bez ikakvog sporazuma ili koordinacije. Oni su uglavnom pripadali ranije formiranim paravojnim grupama. Jedan broj njih nije odgovarao za vojnu službu zbog alkoholizma, zbog toga što su bili slepi ili bilo čega drugog i onda su kasnije bili posalti u prvu armiju. Jedan broj dobrovoljaca u toj grupi je bio krivično gonjen". Ovaj dokument pokazuje napore da se stvari na izvestan način raščiste, ali da li je tačno da Farkaš ovde navodi bavljenje raspoređivanjem dobrovoljaca u treću armiju i da su ti dobrovoljci uglavnom bili iz paravojnih grupa i da je većina njih bila krivično gonjena i osuđivana, je li tako?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja ne znam šta je ovde uostalom Farkaš mislio. Vi imate njegovu izjavu pa pitajte njega.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je on u pravu? Mi ćemo rado da svedemo vaš iskaz na vaš lokalitet, ali moramo da se bavimo stvarima koje ste vi rekli, makar i kratko. Da li je tačno da je bilo ljudi koji su se borili na ovoj teritoriji, koji su počeli kao kriminalci, postali pripadnici paravojnih grupa i onda su regrutovani u vojsku kroz taj proces pripajanja dobrovoljaca, da li je to tačno?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja o tome nemam saznanja. Ja znam o mojim dobrovoljcima da su bili korektni ljudi, da su bili poštteni i da su bili uljučeni u naše jedinice. O nekim drugim navodima ovde aj o tome ne mogu da govorim. To bi vam bilo prepričavanje nečijeg iskaza.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. Poslednja stvar u vezi sa dobrovoljcima u svetlu vaših ranijih odgovora. Da li vam je poznato postojanje Škorpiona za koje je rečeno da su oni obavili ubijanje i to se videlo na video snimku, mi smo videli odlomak, u celosti je prikazan u Beogradu, da li vam je poznato postojanje Škorpiona?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam o tome čuo na televiziji, inače, konkretnija saznanja nemam. Sve ono što sam mogao da čujem na televiziji, toliko znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da li vam je poznato da su oni bili raspoređeni na Kosovu kao odgovor na potrebe koje su se predviđale i njihova prva

akcija je bila ubijanje civila u Podujevu (Podujeve). Onda supovučeni i ponovo su angažovani i prema iskazu generala Vasiljevića od pre nekoliko godina, na stranici 2.988, oni su ponovo angažovani, otišli su i ubili su 20 civila u Gnjilanu. Da li vam je to poznato? Ubistvo 20 civila koje je počinila jedna paravojna grupa, kako je to objasnio general Vasiljević, je prilično važna stvar, zar ne? Da li vam je to poznato?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Meni to nije poznato, to pitajte njega. Čim je to izneo verovatno ima neke svoje ideje. A meni to nije poznato.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi nemate razloga da sumnjate u ono šta je reako general Vasiljević o stvarima koje su činjenice iz istorije, zar ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja imam razloga da sumnjam u sve ono šta nisam video, čuo i pročitao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Shvatam, ali vi ste čuli pitanje. Recite slobodno šta god želite o bilo kome jer mi to radimo na ovom Sudu, samo nam recite. Da li vi imate ikakvog razloga da sumnjate u ono što je general Vasiljević rekao na ovom Sudu u svom iskazu. Da ili ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne znam ja šta je on sve govorio ovde. Tek kad čujem šta je govorio onda mogu reći šta imam, mada sumnjam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A kada je reč o paljenju zgrada, molim da se svedoku dostavi ovaj dokument, to je dokument koji je uveden putem Delića. Da li vi sumnjate u Delićeve reči, da li imate ikakv razlog da sumnjate, to je dokument D299, tabulator 72. Da li imate razloga da sumnjate u generala Delića?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sumnjam, rekao sam ponovo, sumnjam u sve ono što nisam video, što nisam ja na licu mesta čuo i video.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovo je zapisnik sa sastanka Štaba MUP-a održanog 11. maja 1999. godine u Štimlju (Shtime) i ako pogledamo stranicu 12 u verziji na engleskom, pogledajte poslednji deo tog zapisnika, paragraf 12. Dakle, paragraf 12 koji se bavi 124. brigadom, komandirovom čete Čolićem. Da li vidite to? Poznajete Čolića?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne poznajem.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste našli paragraf 12? I kada ga nađete pogledajte poslednji paragraf u tom paragrafu u kom se pominje sastanak

MUP-a 11. maja 1999. godine u Đakovici. Kaže se sledeće: "Građani izbeglice u Đakovici su tretirani ispravno tokom opreacije, međutim, nakon svih akcija rezervisti Vojske Jugoslavije su palili kuće i ulazili u njih. Mi smo obavetili komandante Vojske Jugoslavije kako bi sprečili ova dela. Recite nam da li vam je iko rekao da mu je rečeno da su rezervisti Vojske Jugoslavije palili kuće, da se to dešavalo i da je to zabeleženo ovako kako je zabeleženo na sastanku MUP-a?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Na sastanku MUP-a nisam bio, a i nije mi to poznato. General Delić je imao mnogo širu zonu i ja sam se bavio isključivo protivvazдушnom odbranom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mi svodimo vaš iskaz na ono šta je vama poznato, ali recite nam sledeće. Da li je moguće da su rezervisti Vojske Jugoslavije palili kuće u Đakovici, a da vi za to niste znali? Ili je MUP lagao o tome jer su oni palili kuće, a hteli su da bace krivicu na Vojsku Jugoslavije? Recite nam, mora da postoji neki razlog za ovo.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Mnoge su kuće u Đakovici izgorele. Najviše ih je izgorelo posle 24. marta, posle dejstva NATO avijacije. Ja nisam nikada ni video ni čuo da rezervisti bilo Vojske Jugoslavije, bilo policije pale kuće niti imam saznanja od mojih potčinjenih starešina.

SUDIJA BONOMI: Mogu li ja da ponovim prvi deo tog pitanja i, molim vas, slušajte pažljivo i pokušajte direktno da odgovorite. Da li je moguće da su vojni rezervisti palili kuće u Đakovici, a da vi za to niste znali?

SVEDOK ĐOŠAN: Teško da je moguće.

SUDIJA BONOMI: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A šta je bilo sa kućama koje su spaljene pre pojave aviona NATO, pre bombardovanja NATO. Koje njih palio? Da li su to Albanci palili svoje vlastite kuće? Ko je palio te kuće?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: O tome nemam saznanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste to rekli, to je vaš odgovor, gospodine Đošan. Ja ne pokušavam sada da vas navučem na nešto. Ja samo sledim vaše odgovore. Vi ste rekli: "Mnoge kuće u Đakovici su gorele. Mnoge od njih su gorele nakon 24. marta 1999. godine". Očigledno je da ste vi pri tome imali

na umu da su neke gorele i pre. Da li je to bio neki spontani požar, da li je došlo do eksplozije gasa, da li je neko nemarno bacio cigaretu u spavaćoj sobi, o čemu je reč? Zbog čega su kuće paljene?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne vidim kako vi to zaključujete da sam ja rekao?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako su kuće izgorele?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam rekao... Molim vas, ponovite mi tačno iskaz od početka.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ponoviću deo toga, ne ceo odgovor, ali ono što ste vi rekli je, "Mnoge kuće u Đakovici su izgorele. Većina je izgorela nakon 24. marta 1999. godine, nakon napada NATO". Kada kažete da se većina nečega desila posle, jasno je da se nešto desilo i pre. I ja pitam kako su onda te kuće izgorele?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam rekao: "Mnoge kuće i većina kuća, nisu sve kuće u Đakovici izgorele". Da sam ja rekao da su sve kuće u Đakovici izgorele, a da su mnoge od njih izgorele nakon 24. marta 1999. godine to bi se tad tako moglo zaključiti. Mnoge kuće su izgorele nakon 24. marta 1999. godine, mnoge su i ostale cele, ja tako tumačim taj moj odgovor.

SUDIJA BONOMI: Ja se pitam da li je to razumno tumačenje. Možda je ovde problem prevoda. Nije vama sugerisano da su sve kuće u Đakovici izgorele. Vama je postavljeno pitanje u vezi s tim da ste vi rekli da su većina onih koje su izgorele, izgorele nakon 24., a onda je postavljeno pitanje šta je izazvalo paljenje kuća koje su izgorele pre 24. Da li možete da odgovorite na to pitanje direktno?

SVEDOK ĐOŠAN: Mogu. Ne znam za to da su paljene kuće pre toga, pre 24. marta 1999. godine. Nisam upoznat sa time, nisam dobio nikakav izveštaj, nisam video ni jednu kuću da gori pre 24. marta 1999. godine.

SUDIJA BONOMI: Drugim rečima, vaš prethodni odgovor je bio pogrešan. To je bio lapsus ili šta? Ili greška? O čemu je reč?

SVEDOK ĐOŠAN: Ja sam shvatio kad sam rekao da su nakon, mnoge kuće izgorele nakon 24. marta 1999. godine, nisam pod tim podrazumevao da

su neke izgorele pre 24. marta 1999. godine, nego sam rekao da su neke i ostale cele, nezapaljene i tako dalje.

SUDIJA BONOMI: Hvala vam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je reč o bombardovanju i vašim kartama, nemam vremena da se time bavim detaljno, ali samo dve stvari. Da li ste vi pročitali i razmotrili izveštaj eksperta, čoveka po imenu Patrik Bol (Patrick Ball) u vezi sa bombardovanjem i pokretima izbeglica?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nisam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: On kaže da nema nikakve veze između promene stepena bombardovanja i toka izbeglica ali pošto vi niste pročitali taj izveštaj, nemate načina da osporavate ono šta je on rekao. Ali da pogledamo vaše karte. Ne postoje nikakvi statistički podaci u vezi sa datumima bombardovanja, ne postoje nikakvi detalji na vašim kartama u vezi sa datumima bombardovanja. Je li tako?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Većima tim mesta su autentična. Na toj karti se ne može uneti svaki podatak detaljno. Ja tvrdim da na pojedinim kartama, konkretno na karti koju sam vam pokazao drugog pešadijskog batljona odgovara savako mesto dejstvu NATO avijacije da bi napravili, da bi prikazali svako dejstvo na Kosovu i Metohiji trebala bi nam karta površine jednog kvadratnog kilometra.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Bomba može biti velika, mala, može imati zastrašujući efekat, može biti hirurški precizna, imati manje zastrašujući efekat, prihvatate te tvrdnje? A ako vam ja kažem da je većina ljudi već otišla do vremena najjačeg bombardovanja, da li biste to mogli da pobijete ili prihvatite. Dakle, tvrdnja je da je veliki deo stanovništva već otišao do onog vremena kada je bombardovanje ušlo u najjaču fazu. Da li to prihvatate?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne znam šta podrazumevate pod najvećom fazom bombardovanja. Prva bomba koja je pala pokrenula je izbeglice. Pokrenula ih. Pojedinci su krenuli odamah. Neki su očekivali da će to kratko trajati, pa su se zadržali. Kako je agresija, odnosno, interval bombardovanja pojačavan i broj izbeglica se povećavao. Prema tome, u toku cele agresije NATO bilo je izbeglica. Neko je duže izdržao na nekom mestu, neko kraće. Ja nisam rekao da su sve izbeglice istog dana otišle, ali svo vreme su se izbeglice kretale.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Đošan, da li vi onda kažete da izbeglice nisu odlazile iz svojih kuća pre bombardovanja?

SVEDOK ĐOŠAN: Pre bombardovanja 24. marta 1999. godine nisu izlazile u onom smislu u kome se navodi kao da su odlazile u Albaniju. Bilo je povremenih pomeranja iz mesta gde je dolazilo do sukoba Vojske Jugoslavije i MUP-a sa teroristima, toga je bilo. Ali masovno kretanje izbeglica krenulo je onoga trenutka kada su krenule i NATO bombe.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je reč o zločinima i njihovom kažnjavanju mislim da ste ovde doneli jedan dokument koji se bavi slučajem silovanja, nećemo se time detaljnije baviti jer nemamo vremena. Recite nam, postoje li bilo kakvi dokazi za bilo kojeg vojnika koji je optužen za na primer spaljivanje kuća kako bi se ljudi isterali iz njihovog kraja ili ubijanjem kako bi se ljudi isterali. Postoje li bilo kakvi dokumenti, bilo kakve optužbe, bilo gde o nečem takvom po vašem saznanju?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Po mom saznanju, ja imam detaljne informacije za moje vojnike, međutim, pošto ja nisam imao funkciju i to je bio rad pravosudnih organa, ja o tome detaljno vam ne mogu reći. Pravosuđe je radilo, bilo je krivičnih prijava, krivičnih prijava iz moje jedinice i ja pretpostavljam, ako su ostali komandanti imali takve slučajeve, da su ih prijavljivali. Jer vam ja mogu govoriti o svojoj jedinici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali vama je poznato, zar ne, da nema nikakve dokumentacije, nikakve evidencije bilo gde na Kosovu da su ljudi krivično gonjeni za razaranja i ubistva koja predstavljaju etničko čišćenje. Takvih stvari nema, takvih istraga nije bilo.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Prvo, to nije bilo nikakvo etničko čišćenje, a drugo, ja imam informacije samo za one moje vojnike koje sam ja predao Vojnom sudu. Ja ne mogu i ne znam o drugim jedinicama. Otkud bih to ja znao?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, na sudijama je kasnije da zaključe da li je bilo etničkog čišćenja, no ono što je jasno je to da ukoliko jeste bilo etničkog čišćenja, da nisu preduzeti nikakvi napori da ljudi koji su to radili da budu krivično gonjeni, zar ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Etničko čišćenje postoji i ono je sada prisutno, eno ga sada na Kosovu i Metohiji, sada je etničko čišćenje na Kosovu i Metohiji i sada je Kosovo i Metohija stvarno etnički čista. A znate ko se sada nalazi na Kosovu i Metohiji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja razumem vaše pitanje iako ja na njega neću odgovoriti, no to me korisno dovodi do moje predzadnje teme. Vratimo se nazad na Vojsku Jugoslavije i njenu Komisiju. Jeste li vi jedan od onih Srba koji kažu da će kosovski Albanci nama da kažu šta god se od njih očekuje, da će lagati i reći bilo šta ako ih mi za to pitamo. Da li vi to mislite o kosovskim Albancima?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja to smatram o pojedinim svedocima koji su pod pretnjom. Ja nisam rekao da će svi, ja nikad ne generalizujem. Prema tome, kad nisam mogao govoriti o drugim vojnicima iz drugih jedinica, ne mogu govoriti o svim Albancima. Prema tome, za očekivati je da će većina svedoka pod pritiskom reći mnogo toga. Ali nisam rekao da će svi, otkud bih ja znao da će svi?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, kad se događaji na Kosovu pravilno analiziraju doalzi se do sledećeg zaključka. Vojno-politički gledano, OVK je pobedila, Srbi su poraženi i isterani. Mi, naravno, ne izražavamo ovde mišljenje o tome da li je to dobro ili loše, to je jednostavno činjenica, zar ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Odakle vam takva ideja da OVK može pobediti regularnu vojsku u jednoj zemlji? Kako vi to zovete u vašoj zemlji?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, ako ne prihvatate tu tvrdnju, idemo dalje. Da li prihvatate ovu tvrdnju? OVK se sada nalazi u jednoj okolini u kojoj se ne mora bojati Srba zato što na Kosovu nije ostalo mnogo Srba i zato jer kosovski Albanci sami upravljaju Kosovom?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Kosovski Albanci sada ne upravljau sami Kosovom, kao što ni Srbi ne upravljaju sami Kosovom i Metohijom. I zna se ko upravlja i na koji način i kako je došlo do toga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Srbi sa Kosova, poput vas, su sada u Beogradu pod jednim enormnim pritiskom kad se radi o Komisiji Vojske Jugoslavije za saradnju. Vi ste svi tamo bili pod jednim enormnim pritiskom, zar ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne razumem šta vam znači to pod pritiskom. Kojim pritiskom smo bili?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nakon što niste uspeli da zadržite Kosovo, bez obzira na teška zločinačka dela, svi ste vi sada izloženi riziku da se zločini koji su počinjeni otkriju i zato se sada svi vi držite zajedno. I zato mi sada vidimo ove dokumente koje ste vi ovde doneli. Dokumente koji su sastavljeni nekoliko godina nakon predmetnih događaja. Vi i vaše kolege držite se zajedno.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Odakle vama ideja da mi ne možemo zadržati Kosovo? Mislim da je to uvreda za ovaj Sud i je neću da slušam ovde političku propagandu. Ja ne znam čije stavove zastupate, čije stavove zastupate, ali mogao bih iz oviga zaključiti da ste bili veoma, veoma bliski tome da pomažete OVK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sećate se da niste imali ništa nepovoljno da kažete u vezi sa generalom Vasiljevićem. Naravno niste mogli da date nikakvo mišljenje pre nego što pogledate njegov iskaz, što je sasvim u redu. Bez obzira na to, niste znali ništa nepovoljno o njemu. Možete li da nam kažete postoji li bilo kakav dobar razlog zbog kojeg bi Komisija Vojske Jugoslavije pokušala da ga spreči da svedoči ovde, pokušala da ograniči njegove kontakte sa Tužilaštvom ovoga Suda sve dok on nije skupio dovoljno hrabrosti da sam stupi u kontakt sa nama? Možete li da smislite bilo koji razlog zbog koga bi ta komisija intervenisala sa njim na taj način?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja o generalu Vasiljeviću neću da razmišljam, uopšte ne razmišljam. Što bih ja razmišljao o njemu? Njegove su stvari, njegovo mišljenje kako će i gde i šta odgovoriti. To govori o njemu. Šta ja znam, ja njega i ne znam...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Poslednje pitanje, različita tema. Vi ste bili u Đakovici negde od sredine 1998. godine. Molim sada da pogledate jedan dokument koji je već uvršten u spis, to je dokazni predmet 667, tabulator 35. Dok čekamo da se podeli ovaj dokument reći ćemo o čemu se radi. To je stenografski zapis sednice organa koji se zove Vrhovni savet odbrane. Taj dokument smo dobili od vlasti Srbije i Crne Gore. Do sada niko nije osporio tačnost ovog dokumenta. Ovde se navodi šta su razni ljudi na visokim položajima rekli i to doslovno zabeleženo šta su rekli. Patus koji želim da pogledate dolazi sa jednog sastanka održanog 13. aprila 1995. godine, a

odnosi se na Đakovicu, zato vam ja, naime, i postavljam to pitanje. Ako imate tu stranu sa sobom, molim da se engleska verzija stranice 24 stavi na grafoskop. Malo niže, ispod. Prvo da vam dam kontekst. Optuženi, Slobodan Milošević u razgovoru sa Perišićem i Lilićem kaže: "...prvih 15 dana terorista..." deluješ sa 130.000 ljudi. Ne deluješ sa 130.000 ljudi, imaš dodatnih 100.000 policijskih snaga koji će delovati u policijskim i drugim situacijama, posebne jedinice policije koje će delovati zajedno sa vojskom".

prevodioci: Nemamo original, ovo je prevod sa engleskog.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Izvinjavam se. Dakle, on ovde govori o tome da ćete osim 130.000 ljudi da imati još 100.000 policijskih snaga koje će delovati u terorističkim i drugim situacijama, posebne jedinice policije koje će delovati sa vojskom. Ovo je rečeno 1995. godine. Vi ste tamo bili 1998. godine, ali siguran sam da ste saznali nešto i o tome šta se dogodilo ranije. Da li je tačno da je tamo postojalo na raspolaganju 100.000 policijskih snaga?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ma, ni govora.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da pogledamo onda šta general Perišić kaže na to. On kaže: "Dobro, ali mislio sam da ja nisam zadužen da sve to predložim". Optuženi kaže: "Da, razumem, ali sve to mora biti međusobno povezano. Na primer, najbolji grad na Kosovu je onaj u koji su šiptarski separatisti najviše investirali, to jest, đakovička grupa, je Đakovica. Nema lepšeg, boljeg niti bolje organizovanog grada na Kosovu od Đakovice. Nalati se na najlepšem mestu, a malo uzbrdo, nalazi se i bivša kasarna, sada je napuštena".

prevodioci: Nemamo original, ovo je prevod engleskog prevoda.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam prvo nešto u vezi ovog opisa Đakovice. Da li se ovde govori na ironičan način ili je to jedno zaista prekrasno mesto?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Đakovica je bila lep grad...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: U Đakovici se lepo živelo i ovo brdo o kome se govori jeste lepo brdo iznad Đakovice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I nakon toga optuženi kaže tamo je jedna bivša kasarna. I onda kaže: "Jedna oklopna motorizovana jedinica treba da se tamo relocira tako da oni znaju da će se njihovo blago sutra naći pod udarom napada ukoliko se desi nešto što ne sme da desi, ne treba da se desi. Oni moraju da znaju da vojska postoji i da je tamo". Perišić kaže: "Ali gospodine predsedniče, mi tamo imamo kasarnu". Optuženi kaže: "Ništa tamo nemate". Perišić: "Ja tamo imam bataljon". Milošević: "Ne, nemaš, imaš jednu praznu kasarnu". Sledeću stranu, molim. Perišić kaže: "Kakav bih ja bio načelnik Generalštaba, gospodine predsedniče, da to ne znam? Imam jedan bataljon u Đakovici na izlazu prema Čafa Prušitu (Qafa e Prushit), sa leve strane. Tamo sam bio tri puta". Optuženi: "A šta je s tom kasarnom uzbrdo od Đakovice, zašto je ona napuštena?" Odgovor: "Ona je već dugo vremena napuštena". Optuženi: "Ne mislim da si je ti napustio, samo kažem da je već dugo napuštena". Perišić: "Neko je napustio, ne znam zašto. Ja sam tada bio u Hrvatskoj. Svaki grad na Kosovu ima kasarnu i vojsku, ali ja nemam dosta vojnika". Recite nam sada da li je tačno da je tamo postojala jedna napuštena kasarana i da li je ona ponovo popunjena između 1995. godine i 1998. godine.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da vam kažem. Moj pokojno otac Niko je 1932. godine služio vojsku u Đakovici u kasarni koja se zvala kasarna "156. gvozdeni puk".

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Đošan, samo odgovorite na pitanje. Da, odgovorite, molim vas, na pitanje.

SVEDOK ĐOŠAN: Bila je jedna napuštena kasarna.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je neko ponovo ušao u tu kasarnu između 1995. godine i 1998. godine?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da, došla je brigada protivvazdušne odbrane. Ona brogada čiji sam ja komandant bio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Upravo tako. Tako da kada optuženi ovde kaže "oni", dakle, stanovnici ovog prelepog mesta moraju da znaju da vojska postoji, da je tamo, to se odnosi na vas i na druge. Vi i drugi ste ispunili taj deo njegovog cilja, zar ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Zar kod vas prelepa mesta nemaju vojsku? Šta to znači imati prelepo mesto, pa da u njega ne sme ući vojska? A jedinica

Protivazdušne odbrane čiji sam ja bio komandant imala je zadatak, obzirom da su se od 1996. godine počele pojavljivati bespilotne letilice iz Albanije, vi znate kad su instalirane, a sasvim sigurno nisu trebale da špijuniraju Italiju (Italy) ili Grčku (Greece). Od 1996. godine počele su prve pojave bespilotnih letilica i sasvim je normalno da jedinica protivazdušne odbrane bude tu da bi sprečila to osmatranje vazdušnog prostora.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vam je bilo poznato da je Perišić bio protiv toga i da je 1995. godine namera ovog optuženog bila da tamo postavi jednu vidnu jedinicu koja bi bila prisutna na vidljiv način u Đakovici?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ta jedinica protivazdušne odbrane je vidna jedinica, a to šta je Perišić mislio, to morate pitati njega. Zašto bih ja znao šta je Perišić tada mislio i razmišljao.

SUDIJA ROBINSON: Ponovite, molim vas, vaš odgovor, prevodioci vas nisu čuli.

SVEDOK ĐOŠAN: Rekao sam vam, jedinica protivazdušne odbrane nije baš tako nevidljiva jedinica. Pogotovu brigada. Drugo, odakle bih ja znao šta je razmišljao general Perišić. Čak i da sam znao, nije moje da to komentarišem obzirom da sam ja bio komandant...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, ako ne znate, dobro. Da pročitamo poslednji pasus, šta je optuženi rekao o ovoj temi. Reкао je sledeće: "Kosovo je naša najsigurnija teritorija". Sećate se, gospodine Đošan? Ko što sam rekao, ovo su stenografski zabeležene tačne reči optuženog. On kaže: "Poslali smo 9.000 studenata tamo da studiraju na Prištinskom univerzitetu. Srpske kćeri, jedinice svojih roditelja, mogu usred noći same da šetaju Prištinom. Oni su shvatili da to nije dobro. Videli su šta se dogodilo u Bosni. Ali dobro je da ih imamo tamo. Dobro je da su oni tamo i da to funkcioniše. Dobro je poznato da strah čuva kuću".

prevodioci: Nemamo original, ovo je prevod sa engleskog.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Mislim da nisam imao te papire koje ste vi rekli.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: On ovde govori o stvarnosti života na Kosovu 1995. godine. Vlada mir, ulice su sigurne, ali bez obzira na to postoji nastojanje da se mesta poput Đakovice zastraše vojskom jer kao što ovde piše, ne znam da li prevodioci mogu da mi pomognu, ne znam da li imaju original, to je na stranici 26 šta tačno piše u srpskom originalu, na engleskom stoji kao "strah kuću čuva". To vidim, strah kuću čuva.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Vojska Jugoslavije nikada nije imala ni nameru, ni cilj, ni zadatak da straši stanovništvo. Zašto bi strašila ona svoje građane?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vojska je tamo poslata zbog zastrašivanja, zato da bi se mogla izvršiti odmazda kada je to bilo potrebno kao što se dogodilo nakon smrti onog policajca. Vi vrlo dobro znate da vi niste čuvali nikakvu kuću nego ste čuvali MUP dok su oni išli okolo i klali, zar ne?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To su vaše insinucije, a možda i želje. Pretpostavljam da su vam to želje bile. A insinucije sigurno jesu.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Najs. Gospodine Miloševiću, imate li dodatnog ispitivanja? Ako imate, molim vas da budete kratki i sažeti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Biću, gospodine Robinson, kratak i sažet. Ali ima nekoliko stvari koje je gospodin Najs pokrenuo u unakrsnom ispitivanju.

SUDIJA ROBINSON: Da, izvolite. Nije potrebno da dodatno ispitujete o svemu šta je pomenuo gospodin Najs u dodatnom ispitivanju.

DODATNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nemam nameru i rekao sam, gospodine Robinson, biću kratak i sažet, ali postoje neke tačke koje je gospodin Najs pomenuo u unakrsnom ispitivanju koje ne bih mogao da zaobiđem. A naravno ni na pamet mi ne pada da pokrećem sva pitanja koja je gospodin Najs pokrenuo u unakrsnom ispitivanju. On je pokrenuo i neka nova pitanja, a i neka je izvrnuo. Generale, na samom početku, gospodin Najs vam je postavio pitanja koja su se ticala vaših aktivnosti po godinama gde ste radili. Da li se toga sećate?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste, između ostalog, objasnili da ste bili u Srpskoj vojsci Krajine od 1. januara do 30. juna 1995. godine?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je, dakle, tačno.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite, generale, ko vas je poslao u Srpsku Vojsku Krajine?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam u Srpsku Vojsku Krajine otišao na svoj zahtev, na svoj lični zahtev, a preko 40. kadrovske centra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pomenuli ste, doduše uzgred, pa vas gospodin Najs o tome nije pitao, da niste imali dodatak za odvojen život, odnosno, koliko se ja sećam, vi ste rekli: "Dok sam bio u Prištini imao sam dodatak na odvojen život, a kad sam bio u Krajini nisam imao dodatak na odvojen život". Recite mi, molim vas, ko prima dodatak na odvojen život i zašto se on daje?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Dodatak na odvojen život primaju pripadnici Vojske Jugoslavije koji rade u garnizonu u kojima nije njihova porodica. Znači, moja porodica je bila u Beogradu, a ja sam bio u Prištini. Na osnovu tih trškova koje sam ja, naravno, pravio obzirom da sam živao odvojeno od porodice, ja sam dobijao dodatak koji se u vojci zove troškovi odvojenog života od porodice. I važe samo dok se nalazi starešina i službuje van mesta boravka, odnosno, van mesta gde ima stan porodični.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to važi za sve pripadnike Vojske Jugoslavije?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Za sve pripadnike Vojske Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad ste bili u Srpskoj Vojsci Krajine kao dobrovoljac da li je vaša porodica bila s vama u Kninu?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nije, ona je bila u Beogradu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto niste tamo imali dodatak na odvojen život?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nisam na to imao pravo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto niste imali pravo?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Jer država nije isplaćivala dodatke za odvojen život za one koji su dobrovoljno otišli u Republiku Srpsku Krajinu.

SUDIJA ROBINSON: Molim vas da pravite pauzu između pitanja i odgovora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li ste vi maločas rekli da svi pripadnici vojske imaju dodatak za odvojen život ako po naredbi odu da rade u neki drugi garnizon?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da, ako odu po naredbi u drugu garnizon.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A što vi niste imali dodatak tamo?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Zato to nisam otišao po naredbi nego sam otišao na svoj zahtev, na moj izričiti ponovljeni zahtev.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi za to vreme smatrani pripadnikom Vojske Jugoslavije ili pripadnikom Srpske Vojske Krajine?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ja sam tada bio pripadnik Srpske Vojske Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. Gospodin Najs vas je pitao o iskopavanju tela u Batajnici povezujući više puta to sa činjenicom da ste vi rekli da ste služili u Batajnici. Da li se sećate toga?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Sećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to mesto gde ste vi služili u Batajnici ima ikakve veze sa ovim mestom gde su iskopavana tela?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nema nikakve veze. Ja sam služio na aerodromu Batajnica. Na kraju piste imali smo naš položaj raketnog diviziona SA3. Mi smo SAM3 i tu je bio naš položaj. Prema tome, ja sam služio na aerodromu Batajnica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za taj događaj iskopavanja tela rekli ste da je neverovatno da se to desi u ratu, da neko nešto može da prevozi i

objašnjavali ste kako ste samo vi putničkim automobilom putovali tri dana od Đakovice da obidete svoju porodicu. Dakle, rekli ste da je neverovatno da se to desi u ratu, to su vaše reči. A da li je neverovatno da se to desi u miru?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Moguće je da se desilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodin Najs vam je rekao da je poznato da Albanci nisu dobrodošli u Srbiji. Da li vam je poznato koliko Albanaca živi u Beogradu ili u drugim krajevima Srbije van Kosova?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: U Beogradu, po mom saznanju živi oko 100.000 Albanaca. Ili možda manje. Nemam tačne podatke o tome, ne bih mogao baš reći broj, ali veliki broj Albanaca živi Beogradu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste čuli da se nekom od nekih 70.000 Albanaca...

TUŽILAC NAJS: Ja se ne sećam da sam tako nešto rekao. Možda je nešto izvučeno iz konteksta. Možete da me ispravite, ali ja se ne sećam da sam tako nešto rekao.

SUDIJA ROBINSON: Ni ja se toga ne sećam, gospodine Miloševiću. Možete li to da stavite u kontekst?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kontekst služi da se osveži pamćenje jer je to gospodin Najs rekao kada je posatvljao pitanje u vezi sa ovim kako to da su Albanci manipulisali, Albanci su nedobrodošli u Srbiji da se oni tamo pojave. Ja sam pitao svedoka da kaže ne osnovu čega, da li se može tvrditi da su Albanci nedobrodošli u i koliko ih živi u Beogradu i van Kosova. Generale Đošan, da li ste ikada čuli da se nekom Albancu u Beogradu nešto desilo čak i dok je trajao rat na Kosovu?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Ne, nisam čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste ikada čuli da je nekom Albancu u Beogradu razbijen izlog na njegovoj prodavnici, radnji, a pretpostavljam da ste mnoge od njih mogli da vidite idući ulicama?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Nikada nisam čuo, a ima dosta radnji i to na najboljim mestima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da li pišu imena vlasnika i da se vidi iz tih imena da su to Albanci.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodin Najs vas je pitao u vezi sa svedočenjem Nika Peraja koji je bio oficir kome ste vi bili pretpostavljeni starešina i on je postavljao pitanje o njegovim karakternim osobinama, da li je pošten, da li ima razloga da laže i tako dalje, da mu na to odgovarate. Molim vas, da li se sećate, da li sam vas ja, u vezi sa svedočenjem Nika Peraja, pitao o njegovim karakternim osobinama ili o činjenicama?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Vi ste me pitali o činjenicama, a nikako o karakternim osobinama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ako u tri tačke govori o postojanju brigade Republike Srpske u Đakovici da li je to karakterna osobina ili činjenica?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To je karakterna osobina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, je li bilo brigade Republike Srpske u Đakovici ili nije, je li to činjenica za koju možete da kažete da nije istinita ili je to, evo, nešto uravnoteženo, kako tvrdi gospodin Najs?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To je činjenica zato što sam ja u Republici Srpskoj saradivao sa SFOR-om (Stabilisation Force) i nije bilo moguće da dođe nijedan vojnik iz Republike Srpske ovamo, a kamoli brigada oklopna. To je jedno elementarno nepoznavanje, neistina, ne znam kako bih to rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jasno je da je reč o činjeničnom, a ne o karakternom osporavanju. Ako vam on kaže da ste vi uhapsili Mićunovića, da li je to činjenica ili je to karakterna osobina ako vi odgovorite nisam ga uhapsio, niti sam ikada imao s njim posla?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To je karakterna osobina. U stvari, mogao bih da kažem da laže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A recite, molim vas, ako je izjavio...

TUŽILAC NAJS: Ja ne mogu da sledim ovaj pravac ispitivanja, ne znam kuda to ide. Prvo, optuženi postavlja pitanja za koja možda i ne očekuje odgovore

i na to svedok odgovara, a pre toga je rekao da je gospodin Peraj bio pošten čovek i ja nisam sasvim siguran kuda vodi ovo ispitivanje.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ja takođe nisam siguran kuda vodi ovo ispitivanje. Da li je u pitanju kredibilitet?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodin Najs je nastojao da rehabilituje svedočenej svog svedoka Nika Peraja gde je za jedan čitav niz tačaka koje se odnose na činjenične iskaze general Đošan rekao da su potpuna neistina. Dakle, brigada Republike Srpske u Đakovici, hapšenje majora Mićunovića, paravojne formacije, niz znači materjalnih činjenica koje je svedočio Nik Peraj koje je general Đošan osporio i to kategorično osporio.

SUDIJA ROBINSON: Da, pa mi imamo taj iskaz pred nama da ga analiziramo. I vi možete u odgovarajućem trenutku na to da nas uputite, ali ne sada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, jasam želeo da ukažem na to da je general Đošan ove činjenice o kojima je govorio Nik Peraj osporavao, a gospodin Najs je hteo da rehabilituje Nika Peraja da pita Đošana je li on bio pošten čovek, šta je on smatrao o njemu, da li je ovo uravnoteženo, neuravnoteženo, a ovde su rečene notorne laži.

SUDIJA ROBINSON: Da, gospodine Miloševiću, čuli smo komentar, molim vas, idite dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ako je Nik Peraj rekao kako je vaš oficir major Vinter pisao izveštaj štabu Treće armije o tome kako su ubijeni teroristi u Meji, dakle, da je pisao takav izveštaj, da li on govori istinu ili laže?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Laže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neću da se zadržavam na Niku Peraju jer to ovaj svedok ne zaslužuje, ali ću da se zadržim na drugoj stvari. Gospodin Najs vas je više puta sa raznih aspekata pitao zašto vi mislite da su svedoci Albanci pod pritiskom? Da li se sećate da vas je to pitao?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Da, sećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa, ja ću vam pročitati sada, samo jedan kratak citat odgovora strane gospodina Najsa na zahtev u vezi sa

Ramušem Haradinajem (Ramush Haradinaj). To je, dakle, ista ova strana koja tvrdi da tamo Albanci nisu pod pritiskom. U tački 7...

TUŽILAC NAJS: Izgleda da sada ulazimo u nešto što nije relevantno, to je nešto iz nekog drugog predmeta, nešto što je neko drugi rekao u nekom drugom predmetu. Ne znam kako bi to bilo relevantno za nas.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, kako bismo osigurali da suđenje koje je zakazano za poslepodne počne na vreme, završićemo sa radom u 13.43.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, evo samo ovaj kratak citat, to je, dakle, zvanični podnesak strane koju predstavlja gospodin Najs, Pretresnom veću, Agijusu (Carmel Agius), Eseru (Albin Eser), Bradenšoltu (Hans Henrik Brydensholt) i u tački 7 kaže: "Kosovo je i dalje vrlo nemirno područje..."

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, zaustavite se. Recite nam na šta se pozivate. Ja ne znam na šta se pozivate. Podnesak, čiji podnesak?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pozivam se na podnesak koji je uputio Stefan Vispi (Stefan Waespi)

SUDIJA ROBINSON: Shvatam. Dakle, to je podnesak Tužilaštva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Njihov podnesak, njihov podnesak. I u tom podnesku koji nosi datum 13. oktobar 2005. godine, a danas je kao što vidite nešto kasnije, kaže: "Kosovo je i dalje nemirno područje. Žrtve i svedoci redovno kontaktiraju Tužilaštvo da izraze svoju zabrinutost zbog privremenog puštanja na slobodu ovog optuženog i moguće puštanje na slobodu bilo kojeg drugog optuženog. Odluka da se olakšaju uslovi koji su nametnuti optuženima na privremenoj slobodi samo će pojačati uznemirenost žrtava i svedoka". Da li se iz ovoga, generale, vidi da strana koju zastupa gospodin Najs veoma dobro zna zašto su uznemireni albanski svedoci?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: To je potpuno jasno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi...

TUŽILAC NAJS: Pored toga što je to uopšteno neprihvatljivo i nerelavantno, optuženi pokušava da prezentuje nešto što se odnosi na svedočenje kosovskih Albanaca u predmetu protiv optuženih kosovskih Albanaca.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Milošević, ovo nije plodno područje za ispitivanje i pitanja ovakve vrste se ne mogu da se postavljaju svedoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste vi, ili sam vas ja pogrešno razumeo, objasnili da Albanci u ovoj situaciji moraju da svedoče kako se od njih očekuje od strane UČK u strahu za goli život ili iz nekih drugih razloga?

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: U strahu za goli život. Ili za život svojih najbližih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. Generale, pomenuli ste da ste u odgovoru na pitanja gospodina Najsa potpuno jednu novu temu koju ja nisam pokretao u glavnom ispitivanju, da ste bili na čelu Komisije za primenu vojno-tehničkog sporazuma.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pomenuli ste to objašnjavajući zašto mislite da su predstavnici koji se tamo nalaze neobjektivni u odnosu na Srbe.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Počeli ste da govorite o primeru otvaranja masovne grobnice, o tome da je otvoreno telo Srbina i da je onda na zahtev predatavnika ove strane koju zastupa gospodin Najs ona odmah zatvorena.

SVEDOK ĐOŠAN – ODGOVOR: Tako je.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Milošević, kao što sam već rekao, moramo da prestanemo sa radom u 13.43, a to je sada i nastavićemo sutra u 9.00.